

Litewskie autobusy codziennie jeżdżą na Białoruś
str. 12-13

Ruch w nieruchomościach – wzrósł popyt na małe mieszkania
str. 18-19

KURIER WILEŃSKI

7-8 lutego 2023 r.

Nr 16 (19227)

Cena 0,80 euro

**Uhonorowano Krystynę Adamowicz —
zwyciężczynią plebiscytu
„Polak Roku 2022”**

str. 4-5

Fot. Marian Paluszkiwicz

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojć, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

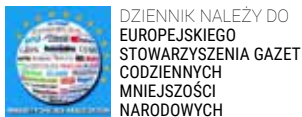
Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materiałów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

„Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu
Polonia i Polacy za Granicą 2021.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Aleksander Borowik

Wojna w Ukrainie spowodowała, że w rosyjski przemysł motoryzacyjny wielkimi krokami wraca do początków automobilizmu. Zachodnie sankcje tak mocno odbiły się na producencie marki Lada, że musiał zapomnieć nie tylko o komputero-

Komentarz dnia

Rosyjski „ford”

wych nowościach, ale i zrezygnować nawet z napinaczy pasów!

Bida taka, że firma stała w obliczu „chwilowego braku”... lakierów do swoich samochodów.

Samochody z Togliatti, niczym za czasów Henry’ego Forda („Oferujemy wszystkie odcienie kolorów — od czarnego do białego!”), można dziś kupić w każdym kolorze, pod warunkiem, że są to kolory czarny lub biały... W tej sytuacji wybór koloru szarego — „metalik dla ubogich”, to prawdziwy odlot! I to nie żart, bo rosyjski rynek motoryzacyjny praktycznie przestał istnieć.

W ubiegłym roku w Rosji zarejestrowano po raz pierwszy zaledwie 626,3 tys. fabrycznie nowych samochodów. To aż o 2,5 razy mniej niż w roku 2021 (i to przy ludności 143,4 mln!), gdy producenci w największym stopniu odczuli braki w dostępie do półprzewodników.

Ale Rosjanie mogą jednak dalej pójść drogą minimalizmu i odnowić modę na retro! Drewniane drzwi i inne elementy nadwozia były niegdyś bardzo modne w amerykańskich wozach. A co?! Stylowo i praktycznie. Przecież łąda to i tak trumna na kołach. Nie ma w niej nawet poduszek powietrznych... ■

Trzy pytania do...

...**Jorūnē Liutkienē**, głównej specjalistki w Wydziale Czynności Administracyjnych i Nadzoru Ruchu Policji
Rozmawiała Honorata Adamowicz

napisem „STOP Policija” lub „STOP”. Policjant musi nosić mundur z elementami odbłaskowymi. Załoga patrolu składa się z co najmniej dwóch funkcjonariuszy i pojazdu pomalowanego w specjalne kolory, oznaczonego insygniami policyjnymi, z włączonymi niebieskimi i/lub czerwonymi radiolatarniami.

2. Jak się zachować, jeśli osoba zatrzymująca wzbudzi uzasadnione podejrzenie, że nie jest policjantem?

Nie zatrzymywać się. Natychmiast zadzwonić pod numer telefonu służb ratunkowych 112. Poinformować operatora o podejrzaniach, które powstały, wskazać miejsce i kierunek jazdy. Słuchać instrukcji operatora.

1. Zdarzają się sytuacje, w których oszuści próbują udawać policjantów i zatrzymują pojazdy. Jak wygląda właściwa kontrola drogowa?

Policjant powinien być ubrany w mundur służbowy i zatrzymywać specjalnym przyrządem (lizakiem policyjnym odbłaskowym). Czasami każe zatrzymać się przez głośnik. Może włączyć tablicę świetlną samochodu oznaczonego znakiem policyjnym z

3. Co grozi kierowcy za nieposłuszeństwo wobec funkcjonariusza policji za niezatrzymanie pojazdu?

Kodeks wykroczeń administracyjnych RL (art. 426) przewiduje odpowiedzialność kierowcy za nieposłuszeństwo wobec zgodnego z prawem, jasno wyrażonego żądania umundurowanego funkcjonariusza policji o zatrzymanie pojazdu. Takie naruszenie pociąga za sobą grzywnę dla kierowców od 850 do 1 200 euro (i pozbawienie prawa jazdy od 3 do 5 lat). Dla tych, którzy nie mają prawa do prowadzenia pojazdów, grzywna wynosi od 1 150 do 1 450 euro. Ponadto może zostać nałożona konfiskata pojazdu. ■

Rolnicy, oburzeni znacznie obniżonymi cenami skupu mleka, mówią o zagrożeniu dla przetrwania gospodarstw. Z tego powodu w poniedziałek, 6 lutego, w całym kraju odbyły się akcje protestacyjne. Fot. Dainius Labutis, ELTA

Rodzina straciła mieszkanie w pożarze. Pomóżmy jej zacząć od nowa!

Fundacja „Ad Bonum” apeluje o pomoc dla rodziny z dwójką dzieci, która straciła mieszkanie w wyniku pożaru. 29 stycznia, o godz. 2.20 w nocy w domu, znajdującym się przy ul. Žemoji 46 w Wilnie, wybuchł pożar. Rodzinę obudził hałas za ścianą, w mieszkaniu sąsiada wybuchł pożar — zadziałały czujniki przeciwpożarowe.

„Mąż, ja i dwójka naszych dzieci zdążyliśmy włożyć buty, kurtki, zabrać dokumenty, króliczka i wyskoczyliśmy na podwórko. Mieszkanie już było wypełnione dymem. Dach w ciągu kilku minut zapłonął otwartym ogniem. Strażakom z trudem udawało się

walczyć z ogniem” — relacjonuje pani Renata.

Udało się uratować część ubrań, lecz meble i cały sprzęt zostały zniszczone przez ogień lub wodę. Dom należał do samorządu, rodzina męża mieszkała w nim od 1946 r. Tymczasowo siostra pani Renaty przygarnęła ich do siebie. „Będziemy bardzo wdzięczni za wsparcie finansowe, które pomoże nam zaciągnąć pożyczkę w banku na kupienie własnego mieszkania, ponieważ zniszczony dom już nie można odbudować” — apeluje o pomoc pani Renata.

Pani Renata pracuje w szkole, mąż również ma pracę, a córki są uczen-

nicami klas 3 i 12. Rodzina ma stałe dochody, ale wszystkie swoje dotychczasowe oszczędności latem wydała na całkowite odnowienie i remont mieszkania, które zniszczył ogień.

Pomóżmy rodzinie znaleźć swój kąt!

Wesprzeć rodzinę można wpłacając środki na konto Fundacji:

AD BONUM, VŠĮ
paramos gavėjo kodas
(identifikacinis nr.)

302817018

AB Šiaulių bankas
kod SWIFT: CBSBLT26

nr konta:

LT78 7180 3000 0570 0914

z dopiskiem (mokėjimo paskirtis): „Parama Renatos šeimai po gaisro” ■

Imieniny

7 lutego

Alfonsa, Antoniego, Egidii, Eugenii, Jakuba, Mojżesza, Partenii, Romeusza, Romualda, Rozalii, Ryszarda, Sulimira, Sulisława, Teodora, Wilhelma

8 lutego

Ampeliusza, Gabriela, Gniewomira, Hieronima, Honorata, Izajasza, Józefiny, Juwencjusza, Lucjusza, Mirogniewa, Pawła, Piotra, Polikarpa, Salomona, Sebastiana, Stefana

Cytat dnia

„Jest już dużo informacji o tym, że okupanci chcą zrobić w lutym coś symbolicznego. Odegrać się za zeszloroczne porażki. Widzimy zwiększenie presji na różnych kierunkach frontu, a także presję w przestrzeni informacyjnej. Jednak jak ciężko by nie było, musimy się obronić. Nie mamy innej możliwości jak obronić się i zwyciężyć”

— powiedział prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski

Liczba dnia

400 projektów kulturalnych

i artystycznych zostanie wspartych przez stołeczny samorząd w roku jubileuszowym

Wyrazy szczerego współczucia oraz słowa wsparcia
dla Ks. Prałata Wojciecha Górlickiego i całej rodziny
z powodu śmierci **Mamy**
składają rodziny Butkiewiczów, Dunowskich i Olechnowiczów

U honorowano Krystynę Adamowicz – zwyciężczynię plebiscytu „Polak Roku 2022”

Justyna Giedrońc

25. edycja konkursu była szczególna i symboliczna – w roku jubileuszowym dla „Kuriera Wileńskiego” zaszczytny tytuł „Polaka Roku 2022” przyznano Krystynie Adamowicz, wieloletniej dziennikarce gazety.

Krystyna Adamowicz odebrała odznaczenie oraz przyjęła życzenia od organizatorów, gości, nominatów i rodziny. „Tytuł Polaka Roku jest dla mnie bardzo zaszczytny. Polskość jest dla mnie rzeczą podstawową. Dziękuję serdecznie »Kurierowi Wileńskiemu«, czytelnikom. Dziękuję bardzo moim przyjaciółom z piątej szkoły i z »Wilii«, z którymi dzielę ten tytuł. Za dawnych lat trzymaliśmy się polskości, kiedy nie bardzo można było jej się trzymać. Każdy z dziesiątki finalistów zasługuje na ten tytuł, każdy zrobił wiele dla polskości. Filarami polskości zawsze były szkoła polska, kościół polski, kultura polska i gazeta polska. Na nich trzyma się nasza polskość” – przemawiała do publiczności Krystyna Adamowicz.

Robert Mickiewicz, redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego” zaznaczył, że każda kolejna edycja plebiscytu jest ważna, ale tak się złożyło, że tegoroczna jest wyjątkowa.

W niedzielę 5 lutego w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyła się gala plebiscytu „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2022”.

Robert Mickiewicz i Zygmunt Klonowski gratulują finaliście plebiscytu Jarosławowi Narkiewiczowi, przewodniczącemu Rady Polonii Świata, wiceprezesowi AWPL-ZChR i ZPL, prezesowi Oddziału Trockiego ZPL

„Po raz pierwszy w dziejach plebiscytu nagroda zostaje, powiedzielibym, w rodzinie, w redakcji. Obowiązuje u nas pewna zasada, że aktualni pracownicy redakcyjni czy członkowie ich rodzin nie mogą być zgłaszani do udziału w konkursie. Symboliczne jest to, że w roku naszego wielkiego jubileuszu 70-lecia ten

tytuł przyznano naszej byłej wieloletniej koleżance redakcyjnej, pani Krystynie Adamowicz. Panią Krystynę poznałem w pierwszym roku swojej pracy w redakcji, w 1993 r. Wielu rzeczy można było od niej nauczyć się, ale chyba najważniejszą lekcją, jaką dawała, to była lekcja nieobojętności.

5.>>

Dorota Mamaj, I Radca Ambasady RP, kierująca IP w Wilnie w imieniu ambasador RP Urszuli Doroszewskiej pogratulowała wszystkim finalistom plebiscytu Polak Roku 2022

4.>>

Pani Krystyna jest osobą nieobojętną w sprawie, którą robimy i tego uczyła wszystkich, kto był wokół niej. Trudno więc znaleźć w redakcji osobę bardziej godną tego tytułu. Pani Krystyno, w imieniu redakcji ogromne dzięki za to, co pani robiła i robi nadal. Także ogromne dzięki dla innego naszego byłego kolegi redakcyjnego, pana Henryka Mażula, który również znalazł się w finałowej dziesiątce kandydatów do tytułu »Polak Roku 2022«. To jest nasza stara gwardia, która jeszcze pracowała, gdy redakcja mieściła się przy ulicy Mostowej, potem w Domu Prasy. Z całego serca chciałbym podziękować, że jesteście dziś razem z nami, jest to także symboliczne podziękowanie dla tych, których dziś nie ma z nami, którzy już odeszli. Przez redakcję przewinęło się paręset osób, które tworzyły gazetę w ciągu tych 70 lat” — powiedział Robert Mickiewicz.

Zygmunt Klonowski, prezes i wydawca „Kuriera Wileńskiego” podkreślił, że pani Krystyna jest osobą symboliczną dla gazety. Przeszło 50 lat pracowała w jednej gazecie. „Większość osób z dziesiątki nominowanych też jest powiązana z »Kurierem Wileńskim«. W tym roku będziemy obchodzili 70-lecie dziennika. Patrząc wstecz, zasługi są bardzo duże, chociażby to, że Związek Polaków powstał w redakcji. Z dziesięciu założycieli osiem stanowili pracownicy redakcji, wówczas jeszcze »Czerwonego Sztandaru«. »Kurier Wileński«, który został już jedynym polskim dziennikiem poza granicami Polski, trzyma się dzięki takim dziennikarzom jak pani Krystyna Adamowicz, która wniosła ogromny wkład w pracę gazety, zawsze była nieobojętna, zawsze swoim przykładem zachęcała do pracy innych. Jeszcze raz chciałbym podziękować pani Krystynie za to, co zrobiła. Nieprzypadkowo została doceniona przez naszych czytelników, przez Polaków Wileńszczyzny” — powiedział Zygmunt Klonowski.

Podczas gali wypowiedziała się także Dorota Mamaj, I Radca Ambasady RP, kierująca Instytutem Polskim w Wilnie. Zaznaczyła, że

■ Gabriela Ždanavičiūtė

wszyscy finaliści plebiscytu są poniekąd zwycięzcami. „W imieniu pani ambasador Urszuli Doroszewskiej i swoim własnym chciałam serdecznie pogratulować wszystkim nominowanym. Dla nas jesteście Państwo wszyscy zwycięzcami. Oczywiście, chylimy czoło najbardziej i czapkę przed panią Krystyną. Życzymy, ażeby nigdy nie zaprzestała nosić Polski w swoim sercu. Myślę, że to nie jest możliwe. Jest pani najlepszą ambasadorką, jaką sobie nasz wspaniały kraj mógł wymarzyć” — powiedziała Dorota Mamaj.

Uroczystą galę tradycyjnie poprowadziła Anna Adamowicz. Wieczór swym występem uświetnili Ewelina Gancewska oraz Zbigniew Lewicki, finaliści tej edycji plebiscytu. Za-

■ Ewelina Gancewska

brzmiały też piosenki w wykonaniu młodej piosenkarki z Wileńszczyzny, Gabrieli Ždanavičiūtė.

Puchar, który tradycyjnie zostaje wręczany dla zwycięzcy plebiscytu podczas uroczystej gali, w tym roku nie został na czas dostarczony do Wilna. Został wykonany w Holandii, na zamówienie, specjalnie dla Krystyny Adamowicz. Autorem jest pochodzący z Wilna artysta, malarz Władysław Mickiewicz, mieszkający obecnie w Hadze. Nagroda zostanie wręczona pani Krystynie w redakcji 1 lipca br., w dniu jubileuszu 70-lecia „Kuriera Wileńskiego”. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

■ Uroczysta gala odbyła się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie

Opozycjonista z Białorusi: Popieram bojkot sportowców na olimpiadzie

Antoni Radczenko

Oficjalnie Białoruś nie jest stroną konfliktu wojny w Ukrainie, ale coraz więcej zachodnich polityków mówi o nowych sankcjach wobec reżimu Łukaszenki.

W lutym 2021 r. liderka białoruskiej opozycji Swiatłana Cichanouska zaapelowała, aby 7 lutego był mianowany Dniem Solidarności z Białorusią. „Prawie pół roku Białorusini walczą o demokrację po sfałszowanych wyborach z 9 sierpnia” — oświadczyła wówczas białoruska polityk. Na Litwie do akcji solidarnościowej włączyło się wtedy wiele samorządów. Prezydent kraju jeszcze raz podkreślił, że Litwa nadal będzie wspierała białoruską opozycję i przemiany demokratyczne w tym kraju.

WSPÓLNA DEKLARACJA PAŃSTW BAŁTYCKICH I POLSKI

Pełnowymiarowa inwazja Rosji w Ukrainie z pewnością przyćmiła sytuację na Białorusi. Tym niemniej, sytuacja w tym kraju nadal jest monitorowana przez państwa zachodnie. Ostatnio głośno jest o udziale białoruskich i rosyjskich sportowców na igrzyskach olimpijskich 2024 r. Kraje bałtyckie oraz Polska w ubiegłym tygodniu poparły wniosek Ukrainy o całkowite wykluczenie wszystkich rosyjskich i białoruskich sportowców z igrzysk. Ministrowie czterech krajów odpowiedzialnych za sport — Kamil Bortniczuk, Piret Hartman, Anda Caksa i Jurgita Šiugždinienė — wydali wspólną deklarację. „My, ministrowie sportu państw bałtyckich i Polski, potępiamy wysiłki Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOl) zmierzające do przywrócenia udziału zawodników z państw-agresorów, czyli Rosji i Białorusi w zawodach międzynarodowych” — napisano w oświadczeniu. MKOl zaproponował, żeby sportowcy z Rosji

Swiatłana Cichanouska przed dwoma laty ogłosiła dzień 7 lutego Międzynarodowym Dniem Solidarności z Białorusią.

Po sfałszowanych wyborach w sierpniu 2020 r. na Białorusi rozpoczęły się protesty **Fot. EPA-ELTA**

i Białorusi mogli wziąć udział w igrzyskach pod neutralną flagą pod warunkiem, że nie będą „aktywnie wspierali wojny w Ukrainie”.

OPOZYCJA POPIERA BOJKOT

Białoruski opozycjonista Paweł Marinicz, od lat mieszkający na emigracji w Wilnie, popiera stanowisko Polski i krajów bałtyckich.

— To jest coś absolutnie nie do zaakceptowania, że MKOl zastanawia się nad dopuszczeniem sportowców z Rosji i Białorusi w jakiegokolwiek formie. To jest kolejna próba legitymizacji tego, co się dzieje na Białorusi. Moim zdaniem, dopóki Rosja z Białorusią nie zaprzestaną agresji w Ukrainie, to wszystkie kontakty we wszystkich dziedzinach, też sportowej, muszą być zawieszane — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” działacz białoruskiej opozycji.

Pod koniec stycznia premier RL Ingrida Šimonytė spotkała się z eurokomisarzem Virginijusem Sinkevičium. Podczas spotkania były omówione sankcje wobec Mińska. „Mówiono o realizacji obecnych sankcji wobec Rosji oraz ich rozszerzeniu względem kraju agresora (...),

a także o analogicznych sankcjach wobec wspierającej rosyjską wojnę w Ukrainie Białorusi” — napisano w oświadczeniu rządowym.

Europosłanka z Prawa i Sprawiedliwości, Andżelika Możdżanowska, oświadczyła w ubiegłym tygodniu, że nowe sankcje wobec Białorusi muszą zostać wprowadzone, jak najszybciej. „To bardzo ważna zapowiedź, aby skierować sankcje również przeciwko Białorusi za jej rolę w dostarczaniu wsparcia Rosji” — zaznaczyła polityk.

O nowych sankcjach wobec Białorusi na początku stycznia mówiła też szefowa Komisji Europejskiej, Ursula von der Leyen.

— Sankcje mają wpływ na wewnętrzną sytuację w kraju. W Białorusi są odczuwalne od dawna. Chciałoby się, żeby były bardziej odczuwalne też w Rosji. Zawsze podkreślaliśmy, że sankcje nie muszą być oddzielne dla Rosji i oddzielnie dla Białorusi, tylko muszą być stosowane w komplecie — podkreśla Paweł Marinicz.

Oficjalnie Mińsk deklaruje, że Białoruś nie bierze udziału w wojnie na Ukrainie. W początkowej fazie agresji Ukraina była również atakowana ze strony tego kraju. ■

W wileńskiej Filii UwB jesienią rusza pedagogika

„W ubiegłym roku procedowaliśmy nowy kierunek w polskich urządach, w ministerstwie, a na początku października złożyliśmy wszystkie dokumenty w litewskiej instytucji SKVC (Studijų kokybės vertinimo centras – Centrum Oceny Jakości Studiów). W ostatnich dniach otrzymaliśmy informację, że kierunek pedagogiki już został wpisany do rejestru, co jest równoznaczne z pozwoleniem na uruchomienie tego kierunku” – w rozmowie z „Kuriernem Wileńskim” informuje dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB, dyrektor Filii Uniwersytetu w Białymstoku Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie.

Anna Pieszko: Jak doszło do uruchomienia nowego kierunku pedagogiki w Filii UwB w Wilnie?

Dr hab. Jerzy Halicki: Kiedy zostałem dyrektorem Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie, skontaktowałem się z prezesem Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, panem Józefem Kwiatkowskim. Przedstawił mi doświadczenia trudną sytuację nauczycieli w szkołach polskich, a jest to dość duża sieć, która stanowi ok. 10 proc. szkolnictwa litewskiego. Zasygnalizował, że szczególnie brakuje nauczycieli w przedszkolach oraz nauczycieli wczesnego nauczania. W związku z tym skoncentrowaliśmy się na uruchomieniu kierunku pedagogiki. Trochę przeszkodziła nam pandemia, ponieważ zamysł ten miał być zrealizowany wcześniej.

Jaki to będzie kierunek pedagogiki?

Będzie to pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Jesteśmy teraz w trakcie kompletowania obsady. Będzie to duża grupa wykładowców z Litwy. Już mamy kontakty z paroma osobami.

Kiedy rusza nowy kierunek?

Czeka nas teraz procedura naboru chętnych. Będziemy reklamować nowy kierunek, jeździć do szkół i prezentować absolwentom polskich szkół możliwość studiowania pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Studia ruszają od 1 października 2023 r.

Ile lat potrują studia?

Będą to jednolite pięcioletnie studia magisterskie. Prawo polskie mówi, że są pewne kierunki, które nie mają dwóch stopni, czyli licencjatu i studiów uzupełniających magisterskich, a są jednolite. Jednym z takich kierunków jest pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Po pięciu latach nauki studenci uzyskają tytuł zawodowy magistra. W programie tych studiów jest bardzo dużo godzin praktyki w szkołach, dlatego studia na tym kierunku trwają pięć lat.

Czy Filia UwB w Wilnie zamierza podjąć współpracę w zakresie kształcenia pedagogów z innymi uczelniami na Litwie?

Jesteśmy po wstępnych rozmowach. Rektor Uniwersytetu w Białymstoku podpisał umowę z rektorem Uniwersytetu im. Michała Romera w Wilnie i jesteśmy w trakcie uzgadniania koncepcji co do wspólnej realizacji niektórych przedmiotów. My będziemy placówką wiodącą, bo to my oczywiście będziemy wydawali dyplom.

Studia będą skierowane na przygotowanie pedagogów na gruncie litewskim?

Tak, wśród przedmiotów znajdzie się metodyka języka litewskiego, historia wychowania na Litwie, struktura szkolnictwa litewskiego, aspek-

ty prawne szkolnictwa litewskiego, oczywiście język litewski i metodyka języka litewskiego. Jesteśmy po rozmowach z fachowcami w tej dziedzinie z Wilna.

Ilu studentów przyjmie uczelnia na nowy kierunek?

Uchwała rekrutacyjna mówi o grupie 30-osobowej, ale realia litewskie są trochę inne, to jest mniejszy kraj z mniejszą liczbą ludności. W związku z tym, jak będzie kilkanaście osób, to mam nadzieję, że rektor zezwoli na uruchomienie nowego kierunku.

Jakie wymogi w trakcie rekrutacji będą musieli spełnić przyszli studenci?

Zasady rekrutacji na nowym kierunku zostaną zamieszczone na stronie naszej filii. Będą oceniane wyniki z pewnych przedmiotów, z języka litewskiego i języka obcego. Dodatkowo uwzględniana będzie punktacja z całego świadectwa maturalnego. Wiem, że podczas rekrutacji nie możemy oceniać języka polskiego, ponieważ dotychczas nie jest on przedmiotem maturalnym. Ale ponieważ uczymy w języku polskim, to oczywistą sprawą jest znajomość języka polskiego. ■

Rozmawiała Anna Pieszko

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

„Kierunek pedagogiki już został wpisany do rejestru, co jest równoznaczne z pozwoleniem na uruchomienie tego kierunku” – mówi dr hab. Jerzy Halicki

Produkty spożywcze a chemia

15 stycznia br. słuchacze Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie uczestniczyli w wykładzie na temat zdrowej żywności. Prof. Emilia Iwaszkiewicz, znana na Litwie i w Europie chemiczka z Instytutu Chemii i Technologii Chemicznych, przybliżyła naszym słuchaczom zagadnienie chemii i jej obecności w niektórych produktach w naszym pożywieniu.

Ogólnie mówiąc, w naszym dzisiejszym życiu prawie zawsze narażeni jesteśmy na działanie chemii w żywności. Chemia konserwuje produkty, chroni przed grzybiczo-bakteryjnymi zarażkami, ale jej nadmierna obecność w produktach może ujemnie wpływać na nasz organizm. Należy więc dokładnie sprawdzać, ile i jakie składniki chemiczne są obecne w naszym pożywieniu.

Najlepsze są produkty z własnego ogródka, gdzie my sami regulujemy obecność nawozów w naszych uprawach. Bez chemii obecnie trudno się obejść, ale co za dużo, to niezdrowo. Stosujemy więc chemię, ale z rozumem, a jeżeli można, to jak najmniej. Zamieniamy ją ziołami i innymi specjami naturalnymi, które dała nam przyroda i Bóg.

Słuchacze PUTW wysłuchali interesującego wykładu prof. Emilii Iwaszkiewicz (pośrodku) Fot. Helena Paszuk

Na wykładzie był obecny kapelan PUTW w Wilnie, ojciec franciszkanin Józef Makarczyk. Kapelan pobłogosławił naszych słuchaczy z okazji pierwszego wykładu w Nowym 2023 r., pomodlił się wspólnie ze słuchaczami. Zwińczeniem wykładu był występ zespołu „Rodacy” pod kierownictwem pana Hieronima Czernisa, który pięknie zaśpiewał kolędy

i pastoralki. Zespół tworzą również nasze słuchaczki — Teresa Młyńska i Maria Rondomańska.

Jak nakazuje tradycja, nasze gosposie zaprosiły wszystkich obecnych do świątecznego stołu, gdzie przy wspólnej biesiadzie słuchacze PUTW spędzili bardzo miły wieczór.

Rektor PUTW
prof. Ryszard Jan Kuźmo

INSTYTUT POLSKI W WILNIE
I FUNDACJA „POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE”
ZAPRASZAJĄ NA KONCERT CHARYTATYWNY
NA RZECZ OFIAR WOJNY W UKRAJINIE
W WYKONANIU

STANISŁAWA ŁOPUSZYŃSKIEGO

17 LUTEGO 2023, GODZ. 18.00
RATUSZ W WILNIE (UL. DIDŽIOJI 31)

Najdłuższy wileński most wymaga gruntownego remontu

Justyna Giedrojć

Remigijus Lipkevčius, kierownik Dyrekcji Dróg Samochodowych poinformował, że stan techniczny 73 krajowych mostów można ocenić jako zły lub bardzo zły. Na tej liście znalazł się również most w Kiejdanach. W 2022 r. wyremontowano ok. 50 mostów i wiaduktów. W tym roku planuje się remont blisko 30. Jak poinformował samorząd stołeczny, pilnie potrzebują rekonstrukcji dwa wileńskie mosty.

— Są to most Valakampių nad Wilią oraz Kazbėjų nad rzeką Vokė. Te mosty znajdują się w stanie awaryjnym, w najbliższym czasie rozpocznie się remont tych obiektów. Ruch transportu na moście Valakampių nie jest wstrzymany, ale od 2021 r. obowiązują ograniczenia w ruchu pojazdów ciężarowych. Zakazany jest ruch pojazdów o masie przekraczającej 40 ton. Pierwszy pas jezdni przeznaczony jest wyłącznie dla transportu publicznego. Właśnie dobiegają końca prace nad projektem rekonstrukcji mostu. Planuje się jeszcze w tym roku przeprowadzić gruntowny remont tego obiektu — powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Gabrielius Grubinskas, rzecznik prasowy Samorządu Miasta Wilna.

Stan mostu Kazbėjų także można określić jako awaryjny.

— Z tego powodu od 2018 r. ruch samochodowy został tu wstrzymany, most jest przeznaczony wyłącznie dla pieszych i rowerzystów. W końcu ub. roku samorząd rozpoczął pracę nad projektem rekonstrukcji mostu. Szacuje się, że most zostanie odnowiony w ciągu najbliższych kilku lat. Obecnie żaden stołeczny most nie jest remontowany, jedynie trwa remont wiaduktu na szosie ejszyskiej. Pra-

Po tym, gdy w Kiejdanach zawalił się główny most w mieście, minister łączności i transportu Marius Skuodis polecił Dyrekcji Dróg Samochodowych kontrole stanu technicznego krajowych mostów.

ce remontowe zostaną zakończone w tym roku — wyjaśnił Grubinskas.

Most Valakampių jest najdłuższym mostem w Wilnie. Jego długość wynosi 341,5 m. Wybudowana w 1972 r. żelazo-betonowa konstrukcja dla samochodów i pieszych o szerokości 21 m łączy dzielnicę Żyrmuny z Antokolem. Do 1975 r. most ten był też najdłuższy na Litwie. Wyprzedził go most Jurbarkas nad Niemnem, który do dziś jest najdłuższym mostem samochodowym w kraju. Jego długość wynosi 494 m.

Most Kazbėjų znajduje się w dzielnicy Ponary. Jego nazwa pochodzi od pobliskiej wsi Kazbėjai (Chazbiejewicze). Most o długości 27 m i szerokości 6 m został wybudowany w 1935 r. Wyprodukowała go polska firma „Spółka akcyjna wielkich pieców i Zakładów Ostrowieckich”. Jest to obiekt ze stali, betonu i drewna, który nie spełnia współczesnych wymogów. Powierzchnia mostu jest nadal dREW-

niana. W 2018 r. most trafił na listę krajowych zabytków kulturowych.

W Wilnie obecnie są 22 mosty. Ich stan jest monitorowany przez specjalistów raz w roku. Najstarszym mostem jest Zielony Most (długość 102,9 m, szerokość 24 m), który łączy ulice Wileńską i Kalwaryjską. Most oddano do użytku w 1536 r. Pierwotnie był to most drewniany. Był kilkakrotnie niszczone i przebudowywany. W 1739 r. pomalowano go na zielono — stąd nazwa. W 1894 r. wzniesiono żelazny most, który w lipcu 1944 r. został wysadzony w powietrze przez uciekających z Wilna Niemców. Odbudowany został w 1952 r. Niedaleko najstarszego mostu nad Wilią mieści się najnowszy wileński most. Jest to most Króla Mendoga. Oddany został do użytku 6 lipca 2003 r. z okazji 750. rocznicy koronacji pierwszego i jedyne litewskiego króla. Jest to konstrukcja o długości 101 m i szerokości 19,7 m. ■

■ Most Valakampiai łączy dzielnice Żyrmuny i Antokol Fot. Saulius Žiūra

Litwa walczy z korupcją, ale zbyt wolno

Maleje korupcja na Litwie — wynika z najnowszego sondażu Transparency International. Mieszkańcy Litwy coraz bardziej nie tolerują tego zjawiska — mówi szef STT Žydrūnas Bartkus. Tym niemniej, korupcja pozostaje poważnym problemem — sądzi Ieva Duncikaitė z Transparency International.

Antoni Radczenko

Organizacja międzynarodowa Transparency International upubliczniła coroczny ranking Corruption Perceptions Index 2022, który polega na tym, jak mieszkańcy poszczególnych krajów odczuwają korupcję. Z rankingu wynika, że Litwa otrzymała 62 punkty ze 100 możliwych i znalazła się na 33. miejscu spośród 180 krajów. W gronie krajów Unii Europejskiej nasz kraj uplasował się na 12. miejscu. Jeśli porównamy sytuację z 2021 r., to Litwa podskoczyła o jedno miejsce do góry.

ODPOWIEDNIA ATMOSFERA

Służba Badań Specjalnych (STT), czyli instytucja zwalczająca korupcję, poinformowała, że kraj idzie w prawidłowym kierunku. „Drugi rok z rzędu rosnąca pozycja Litwy wskazuje, że wdrażana polityka antykorupcyjna i zwiększająca się antykorupcyjna świadomość społeczna tworzą pozytywne zmiany w państwie i społeczeństwie. Coraz więcej kierowników instytucji przejmuje inicjatywę w tworzeniu antykorupcyjnej atmosfery wewnątrz organizacji, a mieszkańcy coraz bardziej nie tolerują korupcji i o konkretnych przejawach informują organy praworządności. Coraz lepsze wyniki możemy przekształcić w tendencję, tylko wspólnie przyjmując odpowiedzialność tworząc przejrzystą Litwę” — napisał w specjalnym oświadczeniu dyrektor STT Žydrūnas Bartkus.

W oświadczeniu szefa litewskiej służby antykorupcyjnej pod-

Zdaniem Transparency International zmiany na Litwie są, ale są zbyt wolne
Fot. Transparency International

kreśla się, że w roku minionym weszło w życie kilka inicjatyw ustawodawczych, które wpłynęły na poziom korupcji w kraju. Do takich inicjatyw jest zaliczana nowa Ustawa o prewencji korupcji. Poza tym został zatwierdzony Narodowy plan ds. prewencji korupcji oraz został poszerzony publiczny wgląd w poszczególne rejestry.

DUŻY PROBLEM

Tymczasem zdaniem przedstawicieli Transparency International zmiany na Litwie są, ale są zbyt powolne.

— Skok o jeden punkt świadczy o tym, że Litwa kroczy w odpowiednim kierunku. Tym niemniej, moim zdaniem, zmiany są czynio-

ne zbyt wolno. Litwa oświadczyła, że w 2033 r. chce uzyskać 74 punkty, czyli tyle, ile ma teraz Estonia. Jeśli spojrzymy na kraje sąsiednie, to wypadamy lepiej niż Łotwa, która otrzymała tylko 59 punktów i zajęła 39. miejsce. Jesteśmy lepsi też od Polski, która otrzymała 55 punktów i zajęła 45. miejsce — powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” Ieva Duncikaitė z litewskiego oddziału organizacji Transparency International.

Rozmówczyni zaznacza, że jest zbyt wcześnie, aby spocząć na laurach.

— Generalnie korupcja nadal pozostaje jednym z największych problemów Litwy. Obok takich zjawisk jak: małe wynagrodzenia, wysokie ceny oraz problemy sektora zdrowia.

10.>>

Jeśli chcemy zapanować nad korupcją, to w pierwszej kolejności musimy stworzyć bardziej przejrzyste warunki w instytucjach. Muszą być opracowane jasne, przejrzyste i klarowne cele. Inaczej ocenić pozytywne zmiany będzie bardzo ciężko — oświadczyła Dunčikaitė.

Ważne jest też włączenie społeczeństwa obywatelskiego w walkę z korupcją.

— Niemniej ważne jest, aby na Litwie był otwarty dostęp do ważnych pod względem społecznym rejestrów. Ma być też zwiększona rola społeczeństwa w przyjęciu odpowiednich decyzji. Dzisiaj prawie połowa mieszkańców sądzi, że proces przyjmowania decyzji jest dla nich niedostępny. Chciałoby się, żeby zaszły zmiany w tym kierunku. Sądzę, że politycy muszą pokazać inicjatywę i być bardziej otwartymi. Muszą spotykać się z przedstawicielami organizacji pozarządowych, przedstawicielami biznesu i innymi grupami interesów, dążąc do przejrzystych decyzji. O tych decyzjach ma być informowane społeczeństwo — powiedziała Ieva Dunčikaitė.

INNE KRAJE

Z rankingu Corruption Perceptions Index 2022 r. wynika, że najlepszy wynik uzyskała Dania,

która zdobyła 90 punktów ze 100 możliwych. Przed rokiem Dania też była na pierwszym miejscu, ale z 88 punktami na koncie. Obok Danii do pierwszej trójki trafiły Finlandia i Nowa Zelandia. Te państwa zdobyły 87 punktów na 100. W pierwszej piątce znalazły się Norwegia (84 punktów) oraz Singapur i Szwecja (83). Najgorszy wynik uzyskała Somalia — tylko 12 punktów. Podobna sytuacja jest w Syrii i Sudanie Południowym. Te państwa zdobyły 13 punktów. Tuż za nimi znalazły się Wenezuela oraz Jemen. Rosja zdobyła 28 punktów i znalazła się na 137. miejscu razem z Mali i Paragwajem. Ukraina znalazła się na 116. miejscu. W przypadku Unii Europejskiej najgorszy wynik jest na Węgrzech. Ten kraj zdobył 42 punkty i znalazł się na 77. miejscu.

Corruption Perceptions Index ocenia poziom korupcji w skali od zera do 100, gdzie 0 to maksymalnie wielki wskaźnik korupcji w kraju, a 100 oznacza jej brak. Średni wynik to 43 punkty na 100. Z rankingu wynika, że ponad dwie trzecie krajów uzyskało wynik niższy niż 50.

Transparency International to międzynarodowa, pozarządowa organizacja, której celem jest monitorowanie i zwalczanie korupcji. Organizacja powstała w 1993 r. Główna siedziba mieści się w Berlinie. ■

Zmniejszy się liczba lotów Ryanaira z Wilna

Irlandzkie tanie linie lotnicze „Ryanair” zapowiedziały, że od początku przyszłego sezonu letniego nie będą latały już na dwóch trasach, a na 11 będą latały rzadziej.

Łączna częstotliwość istniejących i planowanych lotów zmniejszy się o 30 procent.

W ten sposób linie lotnicze zareagowały na decyzję Portu Lotniczego w Wilnie o podniesieniu od stycznia podatków o 28 proc.

Według „Ryanaira”, loty z Wilna stały się droższe i mniej konkurencyjne w porównaniu z wieloma

innymi lotniskami w Unii Europejskiej, które obniżają ceny, aby odzyskać ruch utracony podczas pandemii lub „zamrażając” podatki, aby zwiększyć wzrost liczby pasażerów.

Od końca marca firma odwołała dwa loty z Wilna na brytyjskie lotniska Birmingham i

Leeds/Bradford, a także rzadziej polecą do Aten, Berlina, Billund (Dania), Korfu (Grecja), Dublina, Frankfurtu, Gdańska, Londynu Stansted, Mediolanu, Wenecji i Wiednia. Część z tych lotów obecnie

nie jest realizowana — miały ruszyć od początku sezonu letniego lub później.

Litewskie autobusy codziennie jeżdżą na Białoruś

Autobusy są obecnie jedynym środkiem komunikacji publicznej między Litwą a Białorusią. Wcześniej możliwa była podróż Kolejami Litewskimi na trasie Wilno-Mińsk, ale w czasie pandemii zawieszono kursy w tym kierunku nie zostały później wznowione. Nie ma również połączeń lotniczych.

Codziennie na Białoruś kursuje kilkanaście autobusów. Niektóre spółki nie zamierzają jechać na Białoruś do końca wojny, bo uważają to za ryzykowne przedsięwzięcie.

Rejsy na Białoruś realizują: spółka Eurolines, Solecznicka Zajezdnia Autobusowa i spółka Edepa zarejestrowana w Solecznikach, zapewniająca rejsy autobusów do Grodna i Lidy. Przejazdy z Białorusi na Litwę oferują również spółki autobusowe z Mińska, Pińska, Grodna, Baranowicz czy Lidy.

RODZINY PRZEDZIELONE GRANICĄ

— Nasza spółka obsługuje trasy na Białoruś, ponieważ jest taka potrzeba. Istnieje popyt, mamy wielu pasażerów. Działamy w strefie przygranicznej, naszych pasażerów łączą więzy pokrewieństwa, ponadto ludzie odwiedzają groby, a większość obywateli Białorusi dojeżdża do pracy — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” wymienia dyrektor Solecznickiej Zajezdni Autobusowej Teresa Butrymowicz.

Jak poinformowała, z Solecznik w dniach pracy odbywają się dwa rejsy — rano i wieczorem — do przygranicznego Werenowa na Białorusi. Długość trasy sięga ok. 20 km.

— Wiele rodzin podzielili granicą, np. dzieci mieszkają tu, a rodzice po stronie białoruskiej. Wiele osób jedzie autobusem na Białoruś, by odwiedzić rodziców, załatwić jakies sprawy lub uporządkować groby krewnych. Widzimy też, że wielu Białorusinów pracuje na Litwie, przyjeżdżają tu do pracy np. kierowcy TIR-ów, budowlańcy — wskazuje Teresa Butrymowicz.

Ponadto z Wilna przez cztery dni w tygodniu dwa razy dziennie kursuje autobus do miejscowości Giry (Giriai – lit.) w rejonie ostrowieckim.

Rejsy do Mińska są realizowane zgodnie z wydanymi zezwoleniami na regularne trasy

— W Girach zamieszkuje wspólnota litewska, te rejsy zostały utworzone na jej prośbę. Litwini zamieszkują też w Gierwiatach czy Pielasie. Wiem, że wielu ma tam swoje domy. Na razie, póki nie ma ograniczeń, rejsy są realizowane. Jest reżim bezwizowy, każdy może pojechać — mówi nasza rozmówczyni.

Jak mówi dyrektor, połączenie autobusowe odbywa się według rozkładu i dlatego nie stoi się w długich kolejkach, jak to jest w przypadku kolejek samochodów osobowych, kiedy trzeba czasami odczekać kilkanaście godzin. Kontrola pasażerów autobusu na granicy litewsko-białoruskiej odbywa się rutynowo: jest kontrola paszportów, bagaży.

Dodaje, że nie widzi ryzyka w takich rejsach, ponieważ do tej pory nie zdarzyły się żadne incydenty.

TOKS-EM DO MIŃSKA

Jak poinformował Arūnas Indrašius, dyrektor Kompanii daleko-

bieżnego transportu pasażerskiego Eurolines (Tolimojo keleivinio transporto kompanija — Eurolines TOKS), rejsy do Mińska są realizowane zgodnie z wydanymi zezwoleniami na regularne trasy. Spółka organizuje osiem rejsów na Białoruś w ciągu doby.

„Świadczymy usługi dla podróżujących pasażerów z Ukrainy, którzy uciekają przed wojną, obywatele Białorusi, którzy mają wizy pracownicze lub opuszczają kraj oraz obywatele Litwy, którzy odwiedzają groby, krewnych. Wszyscy podróżujący pasażerowie są dokładnie sprawdzani przez litewskie służby graniczne” — wyjaśnił Indrašius w rozmowie z portalem lrytas.

Dodał, że te wyjazdy nie są niczym nowym, trwają od 2019 roku. Generują one około jednej dziesiątej przychodów firmy z rejsów międzynarodowych. Dlatego nie ma planów zaprzestania tej działalności. „Są to trasy regularne.

12.>>

Ludzie potrzebują transportu, to szansa na ucieczkę od wojny i jej następstw. Dbamy o to, aby ludzie mieli możliwość poruszania się” — podkreślił dyrektor TOKS.

DOSTRZEGA RYZYKO

Kolejną litewską firmą jeżdzącą pod marką Eurolines jest kowieńska spółka Kautra. Jednak jej dyrektor Linas Skardžiukas zapewniał w rozmowie z lrytas, że rejsów na Białoruś trzeba było zaniechać, że wyjazd tam jest zbyt ryzykowny. „Podczas pandemii ogólnie wszystkie rejsy zagraniczne były zamknięte. A teraz skupiamy się na innej działalności, nie międzynarodowej (...)” — podkreślił Skardžiukas. „Nasza aktywność nie była tam wysoka — jeździliśmy na Białoruś raz dziennie, w najlepszych czasach — dwa razy. Należy również zrozumieć ryzyko polityczne. A ryzyko z Białorusią jest zawsze — jeśli mogą zmusić samolot do lądowania, to... Jednoznacznie zdajemy sobie sprawę, że ryzyko jest zwiększone, dlatego skupiamy się bardziej na pracy lokalnej, zamówieniach na wyjazdy. Jedziemy też na Ukrainę — tam też jest ryzyko, ale jest inny status, pracujemy ze wsparciem” — mówił Skardžiukas.

JEDYNY SPOSÓB

Gintaras Nakutis, prezes Litewskiego Zrzeszenia Transportu Pasażerskiego, nie ocenił negatywnie faktu, że niektóre litewskie firmy nie wstrzymały rejsów pasażerskich na Białoruś. „Potrzeba wyjazdu do sąsiedniego kraju nadal istnieje, autobusami podróżują głównie obywatele Białorusi pracujący na Litwie. Nie ma połączeń lotniczych i kolejowych, więc jest to jedyny sposób, aby dostać się na Litwę i wrócić do domu. Nie było żądania ze strony władz wstrzymania rejsów na Białoruś, więc przewoźnicy mieli możliwość podjęcia decyzji” — powiedział Nakutis. „Do tej pory nie doszło do większych incydentów podczas wyjazdu na Białoruś. Dodam, że przewoźnicy nie mają żadnych inwestycji na Białorusi, nie płacą podatków białoruskiej władzy i nie uczestniczą w finansowaniu reżi-

mu — wiozą ludzi, biorą innych i wracają” — podkreślił Nakutis.

NA CELOWNIKU SŁUŻB
WYWIADOWCZYCH

Departament Bezpieczeństwa Państwowego Republiki Litewskiej ostrzega Litwinów udających się na Białoruś. Według nich rosyjskie i białoruskie służby wywiadowcze podejmują aktywniejsze działania w celu zwerbowania obywateli litewskich udających się do Rosji i na Białoruś.

„Na celowniku służb są osoby, które mają możliwość stałego odwiedzania Rosji lub Białorusi. Przy wyborze potencjalnego celu oceniana jest nie tylko zdolność danej osoby do zbierania i przekazywania informacji, ale także jej motywacja do współpracy lub, w opinii służb, podatność danej osoby na zagrożenia” — czytamy w komunikacie. Jak się twierdzi, służby wywiadowcze rekrutują każdego, kogo mogą zwerbować i dopiero później decydują, do jakich celów mogą wykorzystać agentów — na przykład do zbierania informacji wizualnych, rozpowszechniania propagandy, wykonywania zadań łącznika, wsparcia w innych operacjach.

LITWA ZRYWA WSPÓLPRACĘ
GRANICZNĄ Z BIAŁORUSIĄ

Rząd Litwy na wniosek MSW 18 stycznia podjął decyzję o zerwaniu, podpisanej przed 16 laty, umowy o współpracy granicznej z Białorusią.

Przed kilkoma miesiącami Litwa zerwała współpracę z Białorusią w dziedzinie spraw wewnętrznych.

Wiceminister spraw wewnętrznych Litwy Arnoldas Abramavičius, uzasadniając wniosek, wskazał, że „dzisiejsza sytuacja jest po prostu nienormalna”. „Z jednej strony mamy obowiązującą umowę o współpracy, z drugiej — strona białoruska wchodzi w konfrontację z nami, tworząc potok migrantów i popierając rosyjską agresję” — oświadczył.

W listopadzie ub.r. resort spraw wewnętrznych Litwy wypowiedział umowę o współpracy z białoruskim MSW podpisaną w 1993 r. „Białoruś nie może być i nie będzie partnerem Litwy w dziedzinie spraw wewnętrznych” — wskazała wówczas minister Agnė Bilotaitė.

REKOMENDACJA RESORTU SPRAW
ZAGRANICZNYCH

„Po tym, jak Białoruś poparła zakrojoną na szeroką skalę agresję militarną Rosji na Ukrainie i wpisała Litwę i inne państwa UE na listę państw nieprzyjacielskich Białorusi, MSZ zaleca, aby obywatele Republiki Litewskiej nie podróżowali na Białoruś i wzywa będących obecnie obywateli Litwy na Białorusi do opuszczenia kraju” — głosi komunikat na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Litwy. ■

Opr. A.P. (na podstawie: inf. wł., BNS, lrytas.lt)
Fot. Marian Paluszkiwicz

Wiele osób jedzie autobusem na Białoruś, by odwiedzić rodziców, załatwić jakieś sprawy lub uporządkować groby krewnych

Mariusz Grudzień: Rzeszów w jednej chwili stał się centrum Europy

O tym, jak rosyjska agresja na Ukrainę zmieniła Rzeszów i jak jego mieszkańcy radzą sobie z wyzwaniem, jakie przyniosła wojna i napływ uchodźców z Mariuszem Grudniem, wiceprezesem Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” rozmawia Ilona Lewandowska.

Ilona Lewandowska: Rzeszów, jako jedno z najbliższych położonych polsko-ukraińskiej granicy miast, nabrał szczególnego znaczenia po 24 lutego 2022 r. Jak rosyjska agresja na Ukrainę zmieniła miasto?

Mariusz Grudzień: Rzeszów stał się w jednym momencie z niewielkiego, spokojnego miasta prawdziwym centrum Europy. Najpierw był napływ potrzebujących pomocy Ukraińców, ogromne wyzwania.

Rzeszowianie nikomu pomocy nie odmawiali, bo trzeba powiedzieć, że w punktach, zwłaszcza przy dworcach, wszędzie tam, gdzie przebywali uchodźcy, dniami i nocami ludzie przynosili posiłki, ubrania.

Bardzo często własnymi samochodami przywozili Ukraińców z granicy i przyjmowali do własnych domów tych ludzi, którzy tak po prostu nagle znaleźli się bez środków do życia i uciekali przed wojną.

W pewnym momencie przez Rzeszów przewinęło się ok. 100 tys. uchodźców, co przy 200-tysięcznym mieście jest ogromną liczbą.

Nie wszyscy u nas zostali na stałe, w tym najbardziej intensywnym okresie codziennie z dworca odchodziły autobusy zarówno do Francji, do Włoch jak i do Niemiec. Bardzo wiele osób wybierało Wrocław jako kierunek dalszej podróży. Te wydarzenia spowodowały ogromne zainteresowanie mediów i polityków. Rzeszów odwiedzali czołowi politycy Unii Europejskiej, prezydenci, w tym także prezydent USA. Działają tutaj oddziały międzynarodowych organizacji.

■ Mariusz Grudzień Fot. VRSA

Bardzo wiele osób, które przyjechały z Ukrainy, to dzieci czy młodzież. One potrzebują nie tylko noclegu czy jedzenia, ale także opieki, czasem opieki medycznej, nauki języka polskiego. W tym wszystkim staramy się pomagać. Oprócz tego wspieramy również tych, którzy z Ukrainy nie wyjechali.

Wojna zmieniła również sposób działania rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Jak wygląda ona obecnie?

Od początku wojny, zgodnie z celami naszego stowarzyszenia, skoncentrowaliśmy się przede wszystkim na pomocy naszym rodakom z Ukrainy. Ze względu na niewielką odległość od grani-

cy mieliśmy bardzo dobrze rozwiniętą współpracę z Polakami na Ukrainie, kontakty. W Domu Polonii w Rzeszowie uciekający przed wojną mogli zatrzymać się na pewien czas, a potem udawali się do ośrodków, które mają znacznie lepsze warunki, czyli Ostródy czy Pułtuska.

Zaangażowaliśmy się w działania w ramach projektów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, które przewidują konkretną pomoc dla posiadaczy Karty Polaka.

Odpowiadamy też na takie codzienne potrzeby. Bardzo wiele osób, które przyjechały z Ukrainy, to dzieci czy młodzież. One potrzebują nie tylko noclegu czy jedzenia, ale także opieki, czasem opieki medycznej, nauki języka polskiego.

W tym wszystkim staramy się pomagać. Oprócz tego wspieramy również tych, którzy z Ukrainy nie wyjechali.

14.>>

Staramy się, by nasza pomoc była celowa, docierała bezpośrednio do potrzebujących.

W porozumieniu ze szkołami przygotowaliśmy paczki świąteczne.

Teraz oczywiście największym problem są przerwy w dostawach prądu, więc wysyłamy na Ukrainę generatory.

Jak wielu uchodźców może być obecnie w Rzeszowie? Jak miasto radzi sobie z tym wyzwaniem? Jakie są najpilniejsze potrzeby?

Obecnie w Rzeszowie mieszka ok. 30-40 tys. uchodźców z Ukrainy. To nie jest stała liczba, stale ktoś wyjeżdża, ktoś przybywa, a miasto odpowiada na powstające potrzeby.

Centrum Medyczne Medyk przyjęło do pracy lekarzy z Ukrainy, stworzyli specjalną przychodnię dla uchodźców. Nadal funkcjonuje noclegownia... Bardzo ważne są tworzone miejsca pracy.

Firma LPP otworzyła w Rzeszowie oddział logistyczny i zatrudnia 450 osób z Ukrainy. W ramach akcji „Generator Nadziei” miasto przekazało 20 generatorów, przeszło 610 rodzin otrzymało świadczenia rodzinne na łączną kwotę 916 tys. zł.

Od początku wojny niedługo minie rok. Czy mieszkańcy Rzeszowa odczuwają ciężar wspierania Ukrainy? Czy zmęczeni są już pomaganiem?

Nie zmęczeni są, ale powiedzmy, że to już dla nas codzienność. Podejmujemy te zadania, które się pojawiają, angażują się władze miasta, mieszkańcy, organizacje społeczne.

Pomoc Ukrainie stała się częścią naszego życia. Rzeszów radzi sobie z wyzwaniami i zostało to nawet docenione, bo nasze miasto jako jedno z pierwszych otrzymało tytuł „Miasta Ratownika” już 11 lipca, obok Przemyśla. Potem dopiero ten tytuł otrzymały Praga czy Wilno. Obywatele Ukrainy doceniają pomoc, jaką otrzymują. ■

Najpierw był napływ potrzebujących pomocy Ukraińców, co stało się ogromnym wyzwaniem Fot. Grzegorz Bukała/UM Rzeszowa

Tam, gdzie przebywali uchodźcy, dniami i nocami ludzie przynosili posiłki, ubrania Fot. Grzegorz Bukała/UM Rzeszowa

Rzeszowianie nikomu pomocy nie odmawiali Fot. Grzegorz Bukała/UM Rzeszowa

Strażacy ratują nie tylko ludzkie życie, lecz także zwierzęta

Honorata Adamowicz

Strażacy nie tylko gaszą pożary i ratują ofiary wypadków drogowych. Często ich interwencje są bardzo nietypowe i polegają na ratowaniu rannych uwięzionych zwierząt. W ubiegłym roku strażacy uratowali 896 zwierząt, tylko w tym roku już 68.

W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” przedstawiciele Państwowej Służby Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa podkreślili, że dla każdego strażaka ważna jest uratowana każda istota żywa. Dlatego, jeżeli zwierzęta potrzebują pomocy — zawsze ruszają im na pomoc. Najczęściej trzeba ratować kocięta, psy, które wpadły do dołów, wyciągać krowy z rowów, sarny są ratowane rzadziej.

AKCJA RATOWANIA PSA

Jak informuje straż pożarna, 25 stycznia otrzymano zgłoszenie, że pies nagle wyskoczył z rowu na drogę w starostwie Niemenczyna, we wsi Sklėriškių, i trafił za kratę przedniego zderzaka jadącego samochodu marki Škoda.

Konstantin Soldatenko, dowódca dyżurnej zmiany wileńskiej straży pożarnej, który prowadził akcję ratunkową, powiedział, że szczeniak rasy Beagle wyskoczył z rowu na drogę i znalazł się za kratką przedniego zderzaka nadjeżdżającego samochodu. Pies nie mógł samodzielnie wydostać się.

„Kiedy dotarliśmy na miejsce, odcieśliśmy kratkę samochodu, ale nadal nie mogliśmy uwolnić nieszczęśnika. Musieliśmy wyciąć część zderzaka sprzętem hydraulicznym, co pomogło go uwolnić. Pies po uwolnieniu trochę kulał, dokładnie sprawdziliśmy, ale na szczęście nie było żadnych złamań” — powiedział Soldatenko.

Strażacy odpowiednio zaopiekowali się psem. Z gałęzi jodły zrobili mu łożysko, położyli tam

Strażacy z gałęzi jodły zrobili łożysko, położyli tam szczeniaka i okryli go kocem, aby mógł się rozgrzać. Fot. PAGD

szczeniaka, okryli go kocem, aby mógł się rozgrzać. Pies miał skórzaną obrozę, dzięki czemu wnioskowano, że prawdopodobnie ma gospodarza, po prostu uciekł. Szczeniak został przekazany organizacji zajmującej się dobrostanem zwierząt. Dziś Beagle powrócił już do swoich gospodarzy.

POD CIĘŻAREM SARNY ZAŁAMAŁ SIĘ LÓD

Ratowane są nie tylko domowe, ale też dzikie zwierzęta. 24 stycznia miała miejsce kolejna niecodzienna akcja ratunkowa strażaków z Zarasai. Ratowali sarnę, która wpadła do wody i nie była w stanie samodzielnie wyjść na brzeg.

O tym, że sarna tonie, strażaków poinformował specjalista ds. ochrony środowiska. Zwierzę wbiegło na zamrożone jezioro i pod jego ciężarem załamał się lód. Po przybyciu strażaków zwierzę było uwięzione około 20 metrów od brzegu.

Strażacy Artūras Kavaliauskas i Renatas Vetrinis ruszyli na pomoc sarnie. Kiedy podbiegli do niej, jeden ze strażaków wskoczył

do przerębli i wyciągnął sarnę na lód. Następnie strażacy włożyli ją na specjalne sanie lodowe i przyciągnęli na brzeg.

„Sarna była już bardzo osłabiona, zeszywniała, nie poruszała się, tylko mrugała oczami” — opowiedział dowódca zmiany Aidas Matiukas, który również brał udział w akcji ratunkowej.

SARNĘ ZABRANO DO SZTABU

Wystraszone zwierzę załadowano do samochodu strażackiego. „Postanowiliśmy zabrać sarnę do sztabu strażackiego, aby ją rozgrzać. Przywieźliśmy ją i położyliśmy w pokoju, w którym jest podgrzewana podłoga i przykryliśmy ją, żeby jak najszybciej zagrzała się. Poprosiliśmy, aby jak najszybciej przybył myśliwy, aby sprawdzić, czy jest ranna. Na szczęście była zdrowa, tylko bardzo zmarznęta i osłabiona. Pocieraliśmy ją rękami i ręcznikiem przez kilka godzin, aby się rozgrzała. Kilka godzin później doszła do siebie i zaczęła chodzić po pokoju. Potem owinęliśmy ją i zawieźliśmy do lasu i puściliśmy” — poinformował Matiukas. ■

Zakończyła się renowacja fasady kościoła św. Katarzyny

Justyna Giedrojć

Przed 250 laty wybitny wileński architekt Jan Krzysztof Glaubitz nadał barokowej świątyni obecny kształt.

Fasada XVIII-wiecznej, barokowej świątyni odzyskała autentyczny kolor czerwonej ochry. Odrestaurowano m.in. krzyże, rzeźby, zamontowano specjalne lampy LED, które nie będą miały niekorzystnego wpływu na zabytek architektury.

Elewacja świątyni posiada bogaty wystrój — fronton i wieże zdobią wazy oraz ażurowy krzyż otoczony promieniami. Nad portalem znajduje się herb Chodkiewiczów. Duże wrażenie sprawia także tylny fronton z wieloma płaskorzeźbami.

„Odnowiony kościół św. Katarzyny przyciąga uwagę przechodniów i naprawdę wyróżnia się niepowtarzalną autentyczną elewacją, która do dziś pozostaje taką, jaką architekci stworzyli kilkaset lat temu. Szczególnie dbamy o jakość oblicza architektonicznego miasta, dlatego cieszymy się, że kościół stał się wyrazistym akcentem, prawdziwą ozdobą starówki wileńskiej” — powiedziała stołeczna wicemercer Edyta Tamošiūnaitė.

Renowacja obiektu wpisanego do rejestru zabytków wymagała szczególnie odpowiedzialnej i fachowej pracy konserwatorskiej. Remont był nadzorowany przez specjalistów Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Litwy. Szczególnie ważnym było zachowanie autentycznych detali, elementów dekoru, odtworzenie autentycznej barwy fasady, ukrytej pod wieloma warstwami tynku i farby.

Historycy sztuki uważają kościół św. Katarzyny (ul. Vilniaus 30) za najbardziej typowy przykład tzw. baroku wileńskiego. Jest to wariant późnego baroku z dwiema wysmukłymi, eleganckimi wieżami.

Dzieje tej wileńskiej świątyni oraz przylegającego do niej klasztor-

Dobiegła końca renowacja fasady kościoła św. Katarzyny. Prace restauratorsko-konserwatorskie trwały dwa lata.

Nad portalem znajduje się herb Chodkiewiczów **Fot. vilnius.lt**

Historycy sztuki uważają kościół św. Katarzyny (ul. Vilniaus 30) za najbardziej typowy przykład tzw. baroku wileńskiego.

ru sięgają 1618 r., kiedy hetman Jan Karol Chodkiewicz i jego żona Zofia sprowadzili do Wilna benedyktynek z Nieświeża. Postawiono dla nich nieduży, mурowany kościół, który

później powiększono, a po przebudowie, której w latach 1741–1773 dokonał Jan Krzysztof Glaubitz, nadano obecny kształt. Jednonawowa świątynia zawiera pięć późnobarokowych, zdobionych ołtarzy oraz ambonę w tym samym stylu. Budynki klasztorne pochodzą z XVI-XIX w. Okres rozkwitu klasztoru przypada na XVII-XVIII w.

Kościół ucierpiał podczas wojny 1812 r. oraz podczas II wojny światowej. Został jednak odbudowany. W czasach sowieckich przez pewien czas kościół służył jako magazyn. Wnętrze świątyni zostało mocno zniszczone. Przed kościołem, na skwerku, znajduje się popiersie kompozytora Stanisława Moniuszki dłuta Bolesława Bałzukiewicza. Postawiono je w 1922 r.

Obecnie kościół św. Katarzyny jest jedną z najbardziej lubianych przez wilnian sal koncertowych. ■

TVP
WILNO

Fasada XVIII-wiecznej barokowej świątyni odzyskała autentyczny kolor czerwonej ochry **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Ruch w nieruchomościach – wzrósł popyt na małe mieszkania

Aleksander Borowik

Jak mówi Marina Rustemowa, menedżer wileńskiej agencji nieruchomościowej Namvila, obecnie najpopularniejszymi w segmencie nowo wybudowanych mieszkań są kompaktowe lokale o powierzchni 40-45 mkw.

„KOMPAKT” – 2-POKOJOWE

— Wpływ na popyt małych mieszkań mają następujące kryteria: racjonalne zaplanowanie, lokalizacja, cena oraz popyt na rynku najmu. Kupując, płaci się za metr kwadratowy, a więc otrzymuje się mieszkanie dwupokojowe w cenie niższej niż za 50-60 mkw. 2-pokojowego mieszkania — mówi Marina Rustemowa.

Nabywcy, inwestujący w nieruchomości w celu uzyskania dobrego mieszkania na wynajem, również wybierają takie opcje ze względu na dobrą opłacalność (niższa cena zakupu niż przy zakupie mieszkania o większej powierzchni) oraz ze względu na zapotrzebowanie najemców i niewielką różnicę między ceną wynajmu mieszkań jedno- i małych dwupokojowych.

— Co ważne, w niewykończonych mieszkaniach jednopokojowych jest możliwość urządzenia oddzielnej sypialni — zaznacza ekspertka Namvily.

Mieszkańcy, poszukujący w Wilnie bardziej przestronnych mieszkań odczuli brak odpowiednich lokali.

SPADEK-WZROST

W 2022 r. w stolicy sprzedano 2 070 nowo wybudowanych mieszkań. Najwięcej, 1 496, w pierwszym półroczu. Liczba sprzedanych mieszkań spadła w drugim półroczu ponad 2,5-krotnie i wyniosła 574. Łączna suma ceny sprzedanych mieszkań w Wilnie osiągnęła 310 mln euro.

Poszukujący w Wilnie małych mieszkań odczuwają ich brak. Budowlani korygują więc rynek – rośnie podaż nieruchomości o mniejszych metrażach. Litwa zmierza w kierunku skandynawskiego typu społeczeństwa.

Wymiary mieszkań są regulowane przepisami technicznymi budownictwa
Fot. Vtspi.lt

Tymczasem w ciągu roku na stołecznym rynku pierwotnym cena za 1 mkw. w częściowo wykończonych mieszkaniach wzrosła o jedną czwartą — z 2 650 euro w styczniu do 3 310 euro w grudniu. Nieco wolniejszy i bardziej umiarkowany wzrost cen obserwowano na wileńskim wtórnym rynku nieruchomości, gdzie średnia cena urządzonego mieszkania wzrosła o 18 proc. Średnia powierzchnia sprzedanego mieszkania, zarówno na rynku pierwotnym — nowo budowanym, jak i wtórnym — „starym”, wyniosła ok. 50 mkw.

ZMIANA KIERUNKU

Mieszkańcy Litwy wykupują małe mieszkania, podświadomie zmierzają w kierunku społeczeństwa typu skandynawskiego. Małe mieszkania stają się coraz popularniejsze z powodu zarówno niższej ceny, jak i pewnych czynników społecznych. Budowniczowie twierdzą, że popyt na dwupokojo-

we, ok. 45 mkw. mieszkania, obecnie jest największy.

„Oczywiście, oblicza się, za ile można sprzedać konkretny obiekt, ale się uwzględnia, co było 15 lat temu. Wówczas nowo wybudowane dwupokojowe mieszkanie miało standardową powierzchnię około 50 mkw. Teraz takie mieszkania można projektować na 40-42 mkw.” — mówi Marius Čiulada ze spółki Ober-Haus.

Budowniczowie twierdzą, że „modę” na mieszkania dyktują kupujący. Produkt planowany jest głównie pod wpływem popytu kreowanego przez rynek.

„Nie budujemy dla siebie, ale dla nabywców. Gdybyśmy kierowali się wyłącznie zasadą kosztów, opłacaloby się budować duże mieszkania” — dodał ekspert z Ober-Haus.

W ten sposób w nowo budowanych blokach powstają również mieszkania o powierzchni 20 mkw., ale najpopularniejsze obecnie są o powierzchni 45 mkw.

18.>>

Prawie połowa z nich znajduje się w powstających budynkach wielomieszkańczych. Trzypokojowe mieszkania są wykańczane na 30 proc., a 1-, i 4-pokojowe są sprzedawane praktycznie w surowym stanie. Ich główni nabywcy należą do dwóch kategorii: ci, którzy kupują mieszkania sobie oraz inwestorzy, którzy kierują się przyszłym wynajmem.

PRZEPISY BUDOWLANE

Wymiary mieszkań są regulowane przepisami technicznymi budownictwa. W nich dokładnie się określa minimalną wielkość przestrzeni mieszkaniowej i łazienki. Minimalna powierzchnia łazienki z toaletą to 4 mkw., a powierzchnia przynajmniej jednego pokoju w mieszkaniu powinna wynosić co najmniej 16 mkw. Mowa o mieszkaniu, które musi mieć co najmniej 20 mkw. Jeśli rozporządzenie nie będzie przestrzegane, pozwolenie na budowę nie zostanie wydane.

SKANDYNAWSKI TREND

Budowniczowie i sprzedawcy twierdzą, że istnieje kilka powodów, dla których mieszkania „kurczą się”. To wspomniany już popyt rynkowy, cena i czynniki społeczne. Sytuacja w krajach zachodnich rzutuje na przestrzeń życiową mieszkańców Litwy w centralnych częściach miast — mieszkania są niewielkie.

W centrum ceny ziemi są wysokie i jest jej mało. Nowy styl życia młodych osób zmusza więc do zamieszkania w ciasnych lokalach, ale w centrum. Architekci odpowiadają krytykom, którzy twierdzą, że w ten sposób wraca się do czasów sowieckich, że to jest normą teraźniejszych czasów. Litwa wyraźnie zmierza w kierunku skandynawskiego typu społeczeństwa. Na przykład w strukturze mieszkań w Sztokholmie 60 proc. to jednoosobowe lokum.

POD JEDNYM DACHEM — TO JUŻ PRZEŻYTEK

Czasy, kiedy pod jednym dachem tłoczyło się kilka pokoleń, należą do przeszłości. Teraz młodzi starają się

■ Marina Rustemowa Fot. Namvila

żyć oddzielnie od rodziców. Robią karierę, późno zakładają rodziny i szukają mieszkań na miarę swoich finansowych możliwości — najczęściej z kredytem.

— Potrzeby młodych nie polegają już na posiadaniu ogromnych przestrzeni. Ich potrzeby są w mieście — zajęcia, rozrywka, praca, socjalizacja. Z kolei dla tych, którzy szukają perspektywy większego mieszkania w bloku, jest inna opcja. Mieszkania projektowane są w taki sposób, aby można było np. połączyć dwa sąsiadujące ze sobą lokale. Kupujesz dwa mniejsze mieszkania, łączysz je, trochę przebudowujesz i masz czteropokojowy apartament — mówi Marina Rustemowa z Namvily.

Wilno i inne duże miasta coraz bardziej będą przypominać inne miasta Europy Zachodniej.

Mieszkanie w centrum, nawet te niewielkie, staje się luksusem. Tylko nielicznych będzie na to stać. Młodzi kierują się więc na obrzeża miast, w rejony podmiejskie, gdzie jest większa i tańsza powierzchnia mieszkaniowa niż w mieście. Z kolei większe rodziny przeprowadzą się na wieś, gdzie kupują domy z większymi działkami.

STANISŁAW RADZI...

Stanisław przed 10 laty kupił mieszkanie 50-metrowe w wileńskich Poszylajciach, obok przychodni i sklepów, w tym budowlanego.

— To była goła klatka tylko z oknami, ale w sam raz dla nas z żoną i synkiem. Nie było żadnych przegródek, to można było robić, co się chciało! Trzeba było tylko trasy kanalizacji przerobić i gipso-kartonowe ściany ustawić. W łazience o powierzchni czterech mkw. zmieściłem: prysznic, klozet, zlew i mini-pralkę. Zrobiliśmy sypialnię dla syna i został nam jeszcze duży pokój z kuchnią-barem. I mamy wszystko, co nam do życia trzeba! Przynajmniej na dalsze dziesięć lat — Stanisław podzielił się swoją „smyką” sprzed lat. ■

■ Czasy, kiedy pod jednym dachem tłoczyło się kilka pokoleń, należą do przeszłości Fot. Marian Paluszkiewicz

Czy kochanie siebie jest egoistyczne?

Wiele razy słyszeliśmy, że kochanie siebie to egoizm. Trzeba kochać innych, dobro innych stawiać przed swoje własne. To nieprawda! Bo właśnie kochanie siebie powinno być naszym obowiązkiem. To nie jest egoizm. Jeśli nie kochasz siebie, nie będziesz w stanie pokochać innych.

Pokochanie siebie to baza do pokochania świata. Warto postarać się, aby na co dzień dostrzegać piękno i się nim cieszyć. Piękna wokół nas jest całe mnóstwo! Zachwyć się światem. Nawet gdy pogoda Ci nie odpowiada, aura być może i nie sprzyja — to nieprawda. Spójrz na drzewa, docień latające ptaki. Z pewnością znajdziesz całe mnóstwo rzeczy, które Cię zachwycą! Co dalej? Te emocje wzniosą Twoją energię na wyższy poziom.

Ostatnim krokiem jest pokochanie innych. Wiadomo, że często wydawać się to może niemożliwe, ale naprawdę, jest to warte wysiłku. Postaraj się w każdej osobie znaleźć cechy pozytywne. Jest to całkiem proste zadanie, gdy darzymy kogoś sympatią albo mamy po prostu neutralne uczucia. Jednak tutaj chodzi o to, aby znaleźć pozytywne cechy nawet w osobach, z którymi mamy konflikt. Z którymi się nie dogadujemy — albo zwyczajnie nie jesteśmy chętni, aby przebywać w swoim towarzystwie.

Str. przygotowała
Honorata Adamowicz
Fot. Pixabay.com

Nigdy nie jest za późno na zmiany!

„Kiedy byłam młoda marzyłam o...”, „teraz jestem za stary, żeby spróbować” — kiedy ostatni raz zdarzyło Ci się pomyśleć te słowa stojąc przed lustrem?

Z wiekiem nabieramy obaw, że to co najlepsze bezpowrotnie już minęło. To błąd. Nigdy nie zamieniaj wiary we własne możliwości w zwątpienie, bo sukces i spełnienie mogą czekać się tuż za rogiem. I to niezależnie od cyfr wpisanych w Twoim dowodzie osobistym.

Kim chcesz zostać w przyszłości? Na to pytanie szukamy odpowiedzi już we wczesnym dzieciństwie. Jedni chcą zostać lekarzami, inni uczyć w szkole, jeszcze inni widzą swoją przyszłość na parkiecie tańecznym lub przed kamerą filmową. Po ukończeniu szkoły średniej decydujemy jakie wybrać studia, a potem życie zaczyna pisać swój własny scenariusz i weryfikować zawodowe plany. Czasem po prostu się nie udaje, innym razem, nawet po latach okazuje się, że być może popełniliśmy błąd. Czy można przez całe życie tkwić w stanie rzeczy, który choć gwarantuje stabilizację, nie przynosi satysfakcji? Oczywiście, że można, tylko po co?

W realizacji planów często najdłużej trwa etap zastanawiania się, czy warto coś zrobić. Wyszukiwania argumentów powstrzymujących od

realizacji zadania, które w rzeczywistości są desperacką próbą trwania w swojej strefie komfortu. A gdyby tak po prostu ruszyć do przodu? Czy było warto, dowiesz się dopiero, jeśli spróbujesz.

O wiele łatwiej przychodzić do pracy, w której od kilkunastu lat wykonujesz te same zadania niż odważyć się na zmianę zawodu. Przekwalifikowanie się wymaga powrotu do statusu ucznia, który musi przyswoić wiele nowych informacji. Często też wiąże się z obniżeniem swojego statusu i zarobków, które na początku nowej drogi zawodowej bywają niższe. Czy jednak warto marnować aż 40 godzin tygodniowo w miejscu, które wyłącznie nas przytłacza i nie pozwala rozwinąć skrzydeł?

Zmiany wcale nie muszą być spektakularne, czasem wystarczy zmiana pełnionej funkcji lub przeniesienie się do innej firmy z tej samej branży, aby poczuć się znów pełnym energii i pozytywnie zmotywowanym.

Zamiast snuć obawy przed tym, co może się stać, jeśli odważysz się zrobić krok do przodu. Pomyśl, ile stracisz, jeśli go nie wykonasz.

Jeśli widzisz u kogoś ukryty potencjał lub talent, okaż mu swoje wsparcie. Być może to właśnie Ty staniesz się bodźcem, który wywoła reakcję. ■

Jeśli widzisz u kogoś ukryty potencjał lub talent, okaż mu swoje wsparcie. Być może to właśnie Ty staniesz się bodźcem, który wywoła reakcję **Fot. Frepik.com**

„Szlakiem Narbutta” w 160. rocznicę śmierci bohatera Powstania Styczniowego

Leszek Wątróbski

— Nazwa projektu i pierwsza myśl pochodziła od nas obu. Inspiracją dla nas była książka Pawła Rokickiego pt. „Ku Ostrej Bramie” poświęcona wileńskiej i nowogródzkiej Armii Krajowej. Razem z Wojtkiem znaleźliśmy w niej rozdział poświęcony żołnierzom AK oraz hasło: Szlakiem Narbutta. Po wnikliwej kwerendzie okazało się, że był to fragment pochodzący z biuletynu wydawanego przez żołnierzy Armii Krajowej na Wileńszczyźnie — a dokładnie przez II batalion 77 PP AK dowodzony przez Jana Borysowicza „Kryśia” w latach 1943–45. Wtedy to poczuliśmy instynktownie, że tak właśnie, Szlakiem Narbutta, należy nazwać nasz projekt. A dopiero później, wszystko to, ewoluowało — do utworzonej naszej Fundacji Kresowej. To wydarzyło się w roku 2021 — opowiadał mi Łukasz Szelemej.

Postać Ludwika Narbutta, powstańca styczniowego z roku 1863, jest ciągle mało znana w Polsce i na Litwie.

— W tym roku obchodzimy uroczyste 160. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego i taką samą rocznicę śmierci jej Bohatera — płk. Ludwika Narbutta, który poległ pod Dubiczami na tzw. Świętych Błotach.

Imię naszego bohatera przyjął następnie 76. Lidzki Pułk Piechoty stacjonujący w latach 1919–1939 w Grodnie. Żołnierze tego pułku walczyli m.in. w 13. Wileńskim Batalionie Strzelców „Rysiów” wchodzącym w skład 5. Kresowej Dywizji Piechoty w 2. Korpusie Polskim gen. Władysława Andersa pod Monte Cassino w roku 1944. Z powodu żywej historii powstańczej na terenach obecnej Wileńszczyzny pragniemy podtrzymać i przywoływać jego pamięć tam i w Polsce. A z naszym Szczecinem łączy pułkownika 29. Szczecińska

Minęło 20 miesięcy od pomysłu Wojciecha Prusaczyka i Łukasza Szelemeja zainicjowania projektu „Szlakiem Narbutta”, a następnie — powołania do życia 28 października 2021 r. Fundacji Kresowej Szlakiem Narbutta w Szczecinie.

Prezes Wojciech Prusaczyk (od lewej) i Łukasz Szelemej — autorzy projektu „Szlakiem Narbutta” Fot. Leszek Wątróbski

Brygada Zmechanizowana im. Króla Stefana Batorego działająca w latach 1995–1998, która przejęła tradycje 76. PP im. Ludwika Narbutta — kontynuował Łukasz Szelemej.

Pokłosiem pierwszych spotkań twórców Fundacji Kresowej Szlakiem Narbutta była kwerenda dokonana przez Łukasza Szelemeja dotycząca postaci tego bohatera.

— Otóż odkrył on i przywrócił jego zapomnianą twarz — opowiadał prezes Fundacji Kresowej Wojciech Prusaczyk. — Wcześniej pokazywano go w mundurze generała amerykańskiej Wojny Secesyjnej. Naszą inspiracją do powrotu na Wileńszczyznę był pomysł Łukasza i jego wcześniejsza wieloletnia działalność wspierająca tam naszych rodaków i dzieci. Był to projekt charytatywny. Dalsze zaś wspólne doświadczenia historyczne oraz pogłębiona wiedza historyczna o żołnierzach AK sprowokowała nas do działania — tak, abyśmy mogli stworzyć coś nowego czy jeszcze bardziej rozwinąć, poszerzyć ten projekt. I wte-

dy uznaliśmy, że nasz projekt musi mieć samodzielną nazwę, swoje bicie serca — a przede wszystkim duszę. Doszliśmy wówczas do wniosku, że tą duszą i tym wizerunkiem będzie sam Ludwik Narbutt. Podjęta wówczas decyzja stała się dla nas nową misją.

Tworząc pierwszy projekt w ramach współpracy z Wileńszczyzną, Wojciech Prusaczyk i Łukasz Szelemej dowiedzieli się, że w miejscowości Koleśniki znajduje się polskie gimnazjum noszące imię Ludwika Narbutta. Udało się im doprowadzić do nawiązania współpracy tego gimnazjum z Zespołem Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Gryfnie. Obie szkoły podpisały następnie porozumienie o współpracy i wymianie uczniów. Tym samym młodzież z Gryfina będzie miała okazję odwiedzić Litwę i zobaczyć nie tylko Koleśniki czy Soleczniki, ale również odwiedzić Wilno z Cmentarzem na Rossie, a także dzieci z Koleśnik będą mogły poznać Polskę.

21.>>

— Na początku podjęliśmy wezwanie, aby wesprzeć dzieci z polskiej szkoły w Koleśnikach. Po rozmowie Łukasza z panią dyrektorką Mireną Garackiewicz padła sugestia, że mogą to być np. wyprawki szkolne. Chcieliśmy pomagać celowo, a nie ograniczać się wyłącznie do tradycyjnych słodyczy. Pomyśleliśmy o rzeczach konkretnych, które im się naprawdę przydadzą. I tak każde dziecko dostało plecak z akcesoriami szkolnymi, takimi jak: zeszyty, książki czy woreczki na buty. Udało się nam także zdobyć z IPN materiały edukacyjne, które zasilily tamtejszą bibliotekę szkolną: układanki, puzzle i patriotyczne gry historyczne. Nie zapomnieliśmy też o nauczycielach. Pojechaliśmy tam z naszymi prezentami wieloosobowym busem z przyczepą. Byliśmy z tego wyjazdu bardzo dumni — zwłaszcza, że szkoła w Koleśnikach nosi nazwę Ludwika Narbutta, a tamtejsze dzieci każdego roku czczą datę śmierci oraz urodzin, opiekują się tym miejscem, składając kwiaty... — kontynuował prezes Wojciech Prusaczyk.

Pomnik Ludwika Narbutta postawiono w pobliskich Dubiczach, a więc w okolicy, w której poległ razem ze swoimi 12 żołnierzami i gdzie odbyła się ich ostatnia bitwa z wojskami carskimi — 5 maja 1863 r. Stan tego pomnika, wzniesionego jeszcze w roku 1933, powoli pogarszał się. Z informacji, jaką posiadali, dowiedzieli się, że był rzekomo poddawany wielokrotnie rewitalizacji. Miejscowi natomiast twierdzili, że jego odbudo-

wa ciągnie się już od wielu lat. Postanowili więc, że kolejnym ich celem będzie próba zainspirowania miejscowych władz, znalezienia środków lub instytucji, które pomogłyby im wspólnie ten pomnik odnowić. Warto też wiedzieć, że pomysłodawcą pomnika był 76. Lidzki Pułk Piechoty im. Ludwika Narbutta. Do renowacji pomnika udało się przekonać władze samorządowe miasta Varèna, przedwojennych Oran. Zobowiązano się w zamian do spełnienia życzenia tamtejszych władz samorządowych i nawiązania współpracy pomiędzy nimi a Myśliborzem, w okolicy którego leży miejscowość Pszczelnik, w pobliżu której zginęli tragicznie dwaj litewscy lotnicy: Steponas Darius i Stasys Girėnas, którzy 15 lipca 1933 r. podjęli próbę przelotu bez lądowania przez Atlantyki, z Nowego Jorku do ówczesnej stolicy niepodległej Litwy — Kowna, aby uczcić 15. rocznicę odzyskania przez Litwę niepodległości. Po 37 godzinach lotu, 17 lipca doszło do katastrofy lotniczej, w której zginęli dwaj lotnicy.

— Obecnie miejsce to jest dla wszystkich Litwinów niezmiernie ważne. A ponieważ mieszkamy w województwie zachodniopomorskim i Pszczelnik jest od dawna miejscem, które dobrze znamy — kontynuował prezes Prusaczyk — doprowadziliśmy do podpisania we wrześniu 2022 r. porozumienia pomiędzy obu samorządami. Wielkim też zdziwieniem mera Varèny był fakt, że Pszczelnik znamy i od lat go odwiedzamy.

Kolejnym sukcesem Fundacji Kresowej Szlakiem Narbutta było niewątpliwie wydanie książki o Ludwiku Narbucie. O tej publikacji opowiadał mi jej współpomysłodawca — Łukasz Szelemej.

— Chodziło nam o przekazanie tradycji i ciągłości oraz kontynuację historii przywrócenia pamięci Ludwika Narbutta, bohatera Powstania Styczniowego oraz żołnierzy 76. Lidzkiego Pułku Piechoty im. Ludwika Narbutta, żołnierzy wileńskiej i nowogródzkiej AK. Postać ta łączy w sobie elementy silnej woli, patriotyzmu i poświęcenia w walce o wolność, a w historii Polski jest ciągle zapomniana. Niezmiernie się cieszę, że mogłem też pokazać twarz Ludwika Narbutta w nowej, pięknej odsłonie. Ten fenomenalny rysunek, który widnieje na okładce książki, wykonał artysta plastyk Wojciech Ochrymiuk. Szkic powstał na podstawie tableau pamiątkowego z napisem: „Za wiarę i ojczyznę, 1863, poległ” Szuberta Awita (1837–1919). Nie ma najmniejszych wątpliwości, że na zdjęciu, które przypisywane było przez wiele dziesięcioleci Ludwikowi Narbuttowi, jest sam generał George McClellan (1826–1885), głównodowodzący federalnej Armii Potomacu w latach 1861–1862. Skąd ta pomyłka? Tej tajemnicy jeszcze nie rozwikłałem — opowiadał Szelemej.

Jak dodał, pierwszą i ostatnią, jak do tej pory, książkę o Ludwiku Narbucie wydali w roku 1935 żołnierze 76. Lidzkiego Pułku Piechoty im. Ludwika Narbutta.

23.>>

■ Podczas promocji książki o Ludwiku Narbucie Fot. Leszek Wątróbski

22.>>

Publikacja ta nie doczekała się jednak korekty i oczekiwanego wznowienia.

— Mam nadzieję, że wydana przez nas książka „Ludwik Narbutt 1832–1863” będzie godną kontynuacją pracy por. Władysława Karbowskiego. Tradycje 76. Lidzkiego Pułku Piechoty im. Ludwika Narbutta dzierżyła brygada, która stacjonowała w Szczecinie, a dziś już nie istnieje. Została wchłonięta przez 12. Brygadę Zmechanizowaną im. gen. J. Hallera, a na jej terenie znajdują się obecnie koszary NATO. Wielomiesięczna praca nad wydaniem tego opracowania jest holdem oraz wyrazem pamięci i szacunku złożonym Ludwikowi Narbuttowi w 190. rocznicę urodzin. Jeśli chodzi o moją książkę, to zbieraliśmy informacje z różnych źródeł. Były to m.in. wspomnienia z cyfrowych bibliotek, w których czasami pojawiało się hasło Narbutt albo litewskie Liudvikas Narbutas. Szukaliśmy też haseł pisanych cyrylicą, które też czasem się pojawiały. W bibliotekach cyfrowych trafialiśmy na materiały zarchiwizowane. I dopiero z nich można było wydobyć tekst i go przepisać. Całą naszą książkę zdigitalizowaliśmy. To był ogromny nakład pracy, trwający dziewięć miesięcy. Tyle bowiem trwały wszystkie prace redakcyjne — wspominał Łukasz Szelemej.

Pierwsze wydanie pojawiło się w końcu 2021 r. w nakładzie 40 egzemplarzy.

— Doszło do tego w czasie moich 40. urodzin. Sami ponieśliśmy wszystkie koszty. Publikację rozdaliśmy przyjaciółom oraz ludziom zainteresowanym tematem. W drugim, poprawionym wydaniu, wzbogacającym o ilustracje i mapę (nakład 100 egz.) skorzystaliśmy z finansowego wsparcia szczecińskiego oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, którego prezesem jest ppłk dr n.med. Krzysztof Szczur oraz mikrodotacji miasta Szczecin. Myślimy teraz o trzeciej, poprawionej i powiększonej o nowe rozdziały, edycji oraz o przetłumaczeniu jej na języki litewski i angielski — powiedział Łukasz Szelemej.

W ramach tegorocznych uroczystości związanych z rocznicą wy-

buchu Powstania Styczniowego i rocznicą śmierci Ludwika Narbutta, planowanych na dzień 5 maja, odbędą się m.in.: III Marsz Pamięci Szlakiem Narbutta 2023 oraz I Piknik historyczny w hołdzie Ludwikowi Narbuttowi organizowane w Koleśnikach na Wileńszczyźnie. Uroczystości rozpoczną się Apelem Pamięci przy pomniku Ludwika Narbutta w Dubiczach, po którym odprawione zostanie okolicznościowe nabożeństwo w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Koleśnikach. Również tam, w parku przy szkole, odbędzie się piknik historyczny W hołdzie Ludwikowi Narbuttowi, na którym grupy rekonstrukcyjne z Kielc wystąpią w mundurach powstańców styczniowych. Piknik zakończy wieczorny capstrzyk powstańczy. Następnego zaś dnia, 6 maja, uczestnicy uroczystości wezmą udział w Marszu Polskość w Wilnie.

Partnerami tych wszystkich wydarzeń będą ze strony litewskiej: Samorząd Rejonu Solecznickiego, Gimnazjum im. L. Narbutta w Koleśnikach, Solecznicki Oddział Rejonowy Związku Polaków na Litwie i ze strony polskiej: Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie, Centrum Szkolenia Bojowego Drawsko, Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Połu-

Pomnik na tzw. Świętych Błotach pod Dubiczami, gdzie poległ płk Ludwik Narbutt

Fot. archiwum prywatne

dniowo-Wschodnich Szczecin, Małogoski Oddział Powstańczy 1863 r Klub Historyczny D K Małogoszcz, Jednostka Strzelecka 1863 Unieck i Stowarzyszenie Rok1863.

Organizatorzy myślą ponadto o zorganizowaniu w najbliższej przyszłości 3-dniowego marszu śladami powstańców. ■

Młodzież z polskiej szkoły w Koleśnikach przy pomniku Ludwika Narbutta w Dubiczach Fot. archiwum prywatne

Pozdrawiam Was bardzo serdecznie, moi kochani Przyjaciele! Wcale nie zamierzałam rozmówić się dzisiaj o książkach, ale szukałam czegoś na właśnie teraz snujące się zimowe wieczory i... znalazłam. Pragnę z Wami tym się podzielić. Usiadłam do Internetu i już zamówiłam, radzę zrobić to samo. O czym mowa?

DZIECKO ŚNIEGU

Eowyn Ivey

Książka oparta jest na starej, rosyjskiej baśni. Opowiada o mieszkającej na Alasce parze starszuchów, którzy wyjechali tam, aby zacząć wszystko na nowo. Całe życie starali się o dziecko, którego jednak nie udało im się mieć. Podczas pierwszego śniegu Jack i Mabel wspólnie lepia z niego dziewczynkę. Rankiem rzeźba jest tylko kupką śniegu, a rękawiczki i inne rzeczy, które jej założono, znikają. Widać tylko ślady prowadzące do lasu.

Wzruszająca, tajemnicza, wciągająca, piękna, a zarazem okrutna baśń. Tak piękna i okrutna jak przyroda Alaski, jak najpiękniejsze baśnie i legendy Północy. Gorąco polecam :)

Historie warte zapamiętania

Miłośnik książek

...Wielki Wezyr Persji Abdul Kassem Ismael (938 - 995) był zapalonym miłośnikiem książek i nigdy się ze swoją kolekcją nie rozstawał. Nie łatwa to była jednak sprawa, połączyć umiłowanie książek z obowiązkami władcy i wielkiego wojownika. Zbiór jego liczył 117.000 tomów. Wezyr zawsze miał je pod ręką – książki wędrowały na 400 wielbłądach! Towarzyszyły mu we wszystkich wyprawach. Wielbłądy były wytresowane tak, że maszerowały po pustyni zawsze w tym samym porządku, książki na ich garbach ułożone były w porządku alfabetycznym a wielbłądnicy byli w stanie dotrzeć do żądanej książki na każde skinienie Wielkiego Wezyra. Na dodatek, Wielki Wezyr znany był ze swojego łagodnego i dobrotliwego charakteru. Nazywano go Wezyr „Kumpel”. Wiadomo, taki miłośnik książek nie mógł mieć złego charakteru.

JEDNA JASKÓŁKA NIE CZYNI WIOSNY

Wyobraźcie sobie, że to powiedzenie wyszło z ust słynnego Arystotelesa. Przeczytał on bowiem niezwykle pouczającą bajkę Ezopa pod tytułem: „Młody utracjusz i jaskółka”. Jeśli chcecie, posłuchajcie i wy tej ciekawej historii:

„Żył raz młodzieniec, który bardzo lubił się bawić. Nie myślał przy tym, co go czeka w przyszłości, nie martwił się o nic. Wreszcie nadszedł dzień, w którym przetrwonił cały swój majątek. Nie zostało mu nic oprócz starego płaszcza. Jak wiecie, jaskółka jest zwiastunem wiosny. Wyobraźcie sobie, ujrzawszy ją chłopak uznał, że niewątpliwie nadchodzą ciepłe dni. Sprzedał więc i płaszcz, aby bawić się i używać życia. Jakaż ogarnęła go złość, kiedy kilka dni potem nadeszły siarczyste mrozy. Złorzeczył biednym jaskółkom, na nic mu się to jednak zdało. Do wiosny było jeszcze daleko. Zapamiętał jednak raz na zawsze, że jedna jaskółka wiosny nie czyni”.

ZAGADKA – SZARADA

Rozwiążcie zagadki, a z wybranych liter otrzymacie nazwę ciepłego źródła.

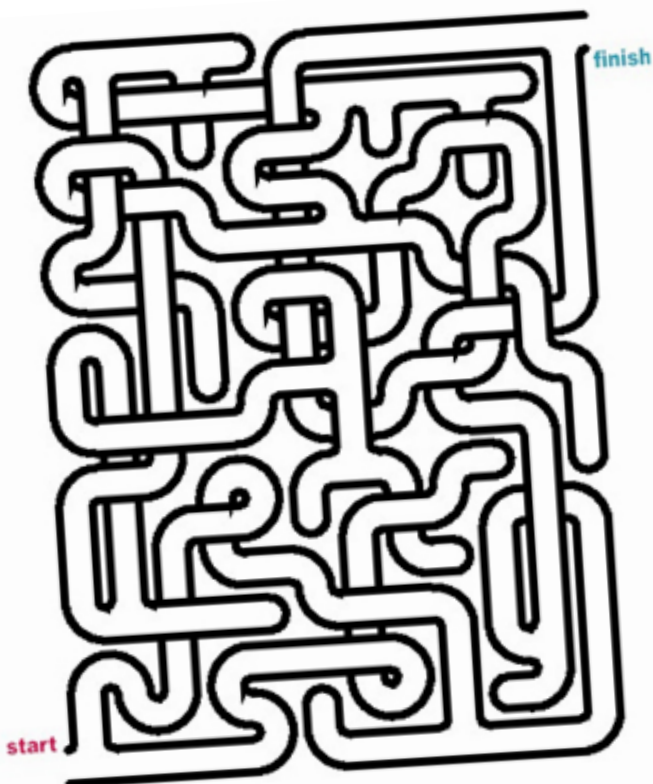
- ta litera występuje w słowach: gruszka, gad, bagno, gospoia;
- ta litera występuje w słowach: kleks, lekarz, komedia, sen;
- ta litera występuje w słowach: kajaki, kijeczek, jabłko, zając;
- ta litera występuje w słowach: zabawa, wazon, zawsze, Zenon;
- ta litera występuje w słowach: sopol, lepki, cel, mewa;
- ta litera występuje w słowach: rower, Warszawa, karmnik.

--	--	--	--	--	--

ALE DOWCIP!
Spóźniony uczeń wchodzi do klasy, kiedy lekcja już trwa. Pani pyta go:
- Dlaczego się spóźniłeś?
Może ty nie masz budzika?
- Mam, proszę Pani, tylko on zawsze dzwoni wtedy, kiedy ja śpię...

Zwykły niezwykły labirynt

Z historii PIŁKI

Kiedyś, znalezienie odpowiedniego miejsca do gry, na przykład dziedzińca o jednej, dwu lub trzech ścianach, od których dawne, słabo skaczące piłki, nieźle się odbijały, nie było łatwe. Takim grom dobrze służyły mury wielu kościołów, z których powstała z czasem gra w piłkę ręczną.

Przedstawiciele wyższych warstw społecznych, arystokracja i dworzanie, bawili się piłką z dala od plebsu – na dziedzińcach i w salach swoich zamków. Już w XIII wieku we Francji ulubioną zabawą szlachty była jeu de paume (dosłownie: „gra dłoni”). W tej grze piłka mogła odbijać się od ścian pomieszczenia, przedzielonego siatką, a gracze początkowo odbijali piłkę dłonią. Z czasem jednak zaczęto chronić dłoń rzemieniami i postronkami, albo używać kija z rzemienną kratką. W drodze powolnego rozwoju wynikła stąd współczesna rakietka tenisowa.

Świstak Phil przepowiedział, jak długo potrwa zima

Phil, najsłynniejszy świstak świata z miejscowości Punxsutawney w Pensylwanii, zobaczył w czwartek swój cień. Oznacza to dla mieszkańców Ameryki Północnej jeszcze sześć tygodni zimy. Każdego roku 2 lutego w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie obchodzi się Dzień Świstaka. Świstak Phil zamieszkuje elektrycznie ogrzewaną norkę w pniu drzewa na wzgórzu Gobbler's Knob. Według tradycji, jeżeli gryzoń po wyjściu ze swojej norki zobaczy swój cień, zima w Ameryce Północnej będzie trwać jeszcze przez sześć tygodni.

Fot. Pixabay.com

Od 97 lat nie ścinał swoich włosów

Mężczyzna o imieniu Doddapalliah ma 97 lat i nigdy nie ścinał swoich włosów. Te zdążyły już osiągnąć długość niemal 7 metrów. Są zebrane w specjalny turban, aby mieszkaniec Indii mógł normalnie się poruszać. Mimo tego ma on trudności z chodzeniem. Doddapalliah to 97-letni mężczyzna pochodzący z miasta w południowych Indiach. Jak twierdzi, jego włosy nigdy nie były obcinane. Teraz pasma przekroczyły długość 7 metrów i zbliżają się do 8! Ten imponujący rozmiar ma jednak swoje wady — włosy są owinięte w sporych rozmiarów kulę, która podtrzymywana jest przez turban. Tylko dzięki temu Doddapalliah jest w stanie poruszać się o własnych siłach, chociaż nietrudno zauważyć, że waga kilka kilogramów fryzura i tak w znacznym stopniu utrudnia mu chodzenie. Aby pokazać światu włosy w całej okazałości, turban został rozwinięty. Mężczyźnie sprawiło to ból, jednak dzięki temu świat ujrzał niewiarygodnie długie pasma.

Nietypowa propozycja na walentynki

Ogród zoologiczny w San Antonio wyszedł z nietypową propozycją dla tych, którzy mają złamane serca. Oferuje, by z okazji walentynek nazwać imieniem byłego... karalucha, szczura albo głowę kapusty. Za 10 dolarów zoo w San Antonio w USA oferuje, że nazwie karalucha imieniem byłego partnera/partnerki osoby, która pieniądze te wpłaci. W ten sposób ogród zoologiczny chce zebrać fundusze na wsparcie „wizji zoo dotyczącej zabezpieczenia przyszłości dzięki przyrody w Teksasie”. Ci, którzy nie przepadają za robakami, mogą wspomóc zoo przekazując 5 dolarów na zakup warzyw lub 25 dolarów na gryzonie.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Jeden z ostatnich drewnianych domków na ulicy Švitrigailos Fot. Marian Paluszkiwicz

Sałatka z makreli wędzonej

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego

„Dom pełen mięty”

Taką sałatkę zrobimy bardzo szybko, ryba wędzona może być każda.

Składniki:

• 1 wędzona makreła • 1 cebula • 4 jajka • zielona natka pietruszki • 3-4 łyżki majonezu • 1 kiszony ogórek • pieprz

Wykonanie:

Jajka ugotować na twardo. Z makreli zdjąć skórę, rybę obrać z ości i pokroić w kostkę. Cebulę obrać, pokroić w drobną kostkę, sparzyć wrzącą wodą i dokładnie odcedzić. Wystudzone jajka obrać i pokroić w kostkę, tak samo pokroić ogórek. Wszystko przełożyć do salaterki, dodać drobno posiekaną natkę pietruszki, majonez i dokładnie wymieszać, doprawić do smaku solą i pieprzem. ■

Sałatka z makreli wędzonej, z jajkiem ugotowanym na twardo, cebulą, zieloną natką pietruszki, a wszystko połączone z majonezem — to smaczny dodatek do pieczywa.

■ Sałatka z makreli z jajkiem, cebulą, natką pietruszki i majonezem Fot. autorka

Lekkie i puszyste oponki z sera

Oponki z sera szybkie, lekkie i puszyste w środku, a chrupiące z wierzchu, bardzo smaczne.

To tradycyjny, sprawdzony przepis, który znam z dzieciństwa. Były często smażone w moim rodzinnym domu.

To alternatywa dla pączków, które jednak wymagają trochę pracy — oponki natomiast robi się szybko, nie muszą rosnąć, a są bardzo dobre.

Składniki:

• 500 g sera półtłustego
• 500 g mąki pszennej
• 2 łyżki masła
• 3 łyżki gęstej, kwaśnej śmietany
• 2 żółtka
• 1 jajko
• 2 łyżki cukru
• 1 łyżeczka wanilii
• 1 łyżka sody
• 1,5 łyżki octu
• cukier puder do posypania
• 1 litr oleju do smażenia

■ Fot. autorka

Wykonanie:

Ser zmielić przez maszynkę do mięsa lub przecisnąć przez praszkę. Do zmielonego sera dodać jajko, żółtka, miękkie masło, wanilię, cukier, śmietanę i dokładnie utrzeć na gładką masę, można mikserem. Cukru można dodać więcej, ale wtedy oponki w czasie smażenia szybciej się palą, a na koniec i tak są posypane cukrem pudrem. Do masy dodać połowę mąki, na środek wsypać sodę i zalać ją octem, gdy soda przestanie się pienić — wyrabiać ciasto ręką dosypując mąkę po trochu. Mąki do-

dać tyle, aby ciasto było miękkie, dałam całe pół kilograma. Olej wlać do naczynia, w którym będziemy smażyć oponki i podgrzać go do 170 stopni. Ciasto podzielić na pół, jedną część wyłożyć na posypaną mąką stolnicę, lekko rozwałkować na grubość 1,5 cm. Przy pomocy szklanki wycinać kółka, a w każdym kółku za pomocą kieliszka zrobić małe kółeczko. Oponki wrzucać na gorący tłuszcz (sprawdzam, czy tłuszcz jest dobry wrzucając kawałek obranego ziemniaka, jeśli skwierczy to jest dobry). Kłaść po kilka sztuk, tak aby nie stykały się. Smażyć oponki około pół minuty i przekręcić na drugą stronę i smażyć dalej do lekkiego zrumienienia, tłuszcz nie może być za gorący, gdyż oponki będą spieczone z wierzchu. Oponki rosą w czasie smażenia, są pulchne, mięciutkie i bardzo smaczne. Usmażone układać na tacy wyłożonej ręcznikiem papierowym, a gdy lekko przestygną — oprószyć po wierzchu cukrem pudrem. ■

Rejestracja karty SIM – sposób na przestępców

Honorata Adamowicz

Poseł z ramienia konserwatystów Mindaugas Skritulskas zarejestrował w Sejmie nowelizację ustawy o łączności elektronicznej, która wprowadziłaby obowiązek rejestracji przedpłaconych kart SIM. Przy zakupie takiej karty należałoby podać: imię, nazwisko, numer dowodu tożsamości. Jurgita Žymantaitė, Główny Specjalista Działu Komunikacji Litewskiej Policji, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że obowiązkowa rejestracja przedpłaconych kart SIM pomogłaby w szybszym i sprawniejszym prowadzeniu dochodzeń w sprawie przestępstw.

POLICJA „ZA” REJESTRACJĄ PRZEDPŁACONYCH KART SIM

— To prawda, oszuści często używają przedpłaconych kart SIM do popełniania różnych przestępstw. W związku z tym uważamy, że należy wprowadzić obowiązkową rejestrację tych kart. Gromadzenie i przechowywanie takich danych oraz, w razie potrzeby, przekazywanie ich organom ścigania, pomogłoby w szybszym i sprawniejszym prowadzeniu dochodzeń w sprawie przestępstw. I to pomogłoby nie tylko w prowadzeniu dochodzeń w przypadku oszustwa — mówi Jurgita Žymantaitė.

ANONIMOWOŚĆ WYKORZYSTUJĄ OSZUŚCI

— Aby powstrzymać wiele przestępczych działań, należy wprowadzić obowiązkową rejestrację przedpłaconych (prepaid — przyp. aut.) kart SIM. Wiele działań przestępczych odbywa się za pomocą telefonów. I nie mamy na myśli tylko oszustw, które ograbiły naszych obywateli na ponad 20 mln euro tylko w zeszłym roku — są też, na przykład, fałszywe doniesienia o podłożonych bombach. Telefony są również używane przez przestępczość zorganizowaną, przemytników, handlarzy narkotyków i

innych przestępców — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” Mindaugas Skritulskas.

ZLOKALIZOWANIE PRZESTĘPCÓW JEST TRUDNE

Jak mówi, funkcjonariusze przyznają mu rację i twierdzą, że karty SIM typu prepaid przeszkadzają w odkrywaniu przestępstw i różnorodnych oszustw. Walka z przestępczością i terroryzmem to główny powód, dla którego coraz więcej państw decyduje się na wprowadzenie obowiązku rejestracji kart SIM. Służby zaznaczają, że zlokalizowanie przestępców posługujących się telefonami na kartę jest trudne, dlatego wspomniane przepisy mogłyby w znacznym stopniu wpłynąć na wykrywanie takich osób.

— Przestępcy najczęściej używają karty SIM typu prepaid, ponieważ sposób ich zakupu pozwala zachować anonimowość abonamentu. A więc karty możesz zmieniać, nie podając swoich danych — jesteś po prostu anonimem! Dlatego przestępcy korzystają z takich kart, ponieważ nie można wysledzić, kto jest właścicielem — zaznaczył Skritulskas.

PRZYKŁADY INNYCH PAŃSTW

Rozmówca nie rozumie, dlaczego na Litwie nie ma obowiązku rejestracji.

— Przecież taka rejestracja nie będzie skomplikowana, ani nie wiąże się ze specjalnymi kosztami, ponieważ nie trzeba udawać się do dostawcy komunikacji przed aktywacją takiej karty — wyjaśnia poseł. — Wystarczyłoby zarejestrować się online i tymi metodami zidentyfikować swoją tożsamość.

Dodaje, że w rozwiniętych państwach taka rejestracja istnieje już od dawna. Na przykład w Hiszpanii, Niemczech, Norwegii i innych państwach nie kupi się karty prepaid bez rejestracji. Państwa, które mają obowiązek rejestracji, są zadowolone, to pomaga funkcjonariuszom.

— Ustawa przewiduje, że abonent, którzy podpisują umowę, muszą operatorowi przedstawić wszystkie swoje dane. To jest obowiązek. Natomiast abonentci przedpłaconych SIM kart nie muszą podawać żadnych swoich danych, po prostu pozostają anonimowi. To jest paradoksalna sytuacja — stwierdza Mindaugas Skritulskas. ■

Funkcjonariusze podkreślają, że wiele działań przestępczych odbywa się za pomocą telefonów **Fot. Marian Paluszkiewicz**

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Rusz się człowieku
8.10	Detektyw Literka
8.20	Wilno łączy!
8.40	Wielcy Polacy, wielkie historie
9.25	S. anim. „Reksio”
9.40	Przyjaciele Misia i Margolci
10.05	Gra słów
10.30	Słownik polsko@polski
10.55	Zakochaj się w Polsce
11.20	Historia Mediów – Media story
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.05	S. „Leśniczówka”
12.30	Smaki świata
13.00	Info Wilno
13.05	Studio Wschód
13.30	Scena klasyczna
14.20	Gwiazdozbiór
14.50	Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
15.05	S. „Rodzinka.pl”
15.30	Astronarium
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Dziewczyny ze Lwowa”
17.05	S. „Klan”
17.30	„Reksio” film anim.
17.40	Przyjaciele Misia i Margolci
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dwie strony medalu”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	S. dok. „Dzikie serca”
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Kasta”
23.50	Info Wilno
00.05	Studio Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej

6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Telefon alarmowy”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. „Egipt z lotu ptaka”
13.00	„Żyjmy czystiej”
13.30	„Notatki przyrodnika”
14.00	15.00, 16.00
	Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	(Nie)emigranci
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Wyprawa Narodowa. W czterech stolicach Litwy panuje niepokój”
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Wikingowie”
23.45	S. „Alpejscy detektywi”
00.30	To jest mój ogród

6.00	S. „Laboratorium Dexter”
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Od...do...
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Będzie wszystkiego
21.00	S. „Poważne sprawy”

21.30	Wiadomości
22.30	„Akt zemsty” thriller
00.15	S. „Czarna lista”
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Historie rzeczy
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Styl
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Wileński Zeszyt
12.00	S. dok. „Granice”
13.00	Odblaski
13.30	Spacer
14.00	Dajmy czadu!
15.10	Nie mam tylu lat.
15.40	„Litwa tańczy”
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	Weranda
17.05	„Georgia O’Keeffe. Malarz Dalekiego Wschodu” film dok.
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	7 dni Kowna
19.30	S. dok. „Wewnątrz Metropolitan Museum of Art”
20.20	Wilno niezapomniane
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	S. „Cena wolności. Sajudis”
22.30	Dzień Kultury
23.00	I dokąd teraz?
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
6.00	Seriale anim.
7.45	„Gorąco z TV3”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Poświęć wszystko dla miłości”
12.00	S. „Grzeszna kraina”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”

15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	Pod prąd
21.00	S. „Moimi oczami”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Beyond Skyline” film fab.
00.45	S. „Chicago Fire”
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.30	S. „Policja wodna”
9.25, 15.55	S. „Pies”
10.35	S. „Wezwanie”
11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Policja wodna”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Mentalista”
18.30	S. „CSI kryminaliści”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Strefa zrzutu” film fab.
23.05	„Countdown” thriller
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”
7.30	S. dok. „Azja 3600”
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Tajemnice”
12.00	Kod zdrowia
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Przypadki paranormalne 911”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	S. dok.

„Nieodnaleziona Rosja”	
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnovidz”
21.25	S. „Tajemnice”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
5.40	S. „Przekłęci”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Gwiazdy lombardu”
9.00	„E-gasas dugnas”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Jedyny mężczyzna na Ziemi”
13.00	„Masterchef”
14.00	S. „Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Ostatni prawdziwy mężczyzna”
21.00	S. „Wojny gangów”
22.00	„Ostatnia szansa” thriller
00.00	S. „Bosch”
6.00	S. „Nieśmiertelnik”
7.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Kadin”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00	S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieśmy się żonami”
17.00	„Rodzinne melodramaty”
18.00	S. „Nieśmiertelnik”
19.00	S. „Moje życie to mordęga”

21.00 „Purpurowe rzeki” detektyw
23.05 S. „Pacific Criminal”
01.15 S. „Spirala”

6.15 S. „Przysięga”
7.05 S. „Wspaniałe stulecie”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Kościół z bliska”
9.00 Wiadomości
9.10 „Kwadrans polityczny”
9.25 „Informacje kulturalne”
9.40 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.30 S. „Leśniczówka”
13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 „Najpiękniejsze wyspy świata”
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”
16.00 Wiadomości
16.20, 21.15 ALARM!
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Przysięga”
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.20 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.05 „Portrety wojenne”
22.40 „Magazyn Ekspresu Reporterów”
23.45 „Ocaleni”

8.15 „Co się dzieje”
8.45 „Informacje kulturalne”
9.15 „Księga Przestrzeni”
10.00 „Którędy po

sztukę”
10.20 „Gangsterzy i filantropi” komedia
12.00 S. „Blisko, coraz bliżej”
13.30 „Ostatnia góra” film dok.
15.10 „Fachowiec” film obycz.
17.10 S. „Pod jednym dachem”
18.05 „Co dalej?”
18.40 „Lew w ziemie” dramat
21.00 „Dusza i ciało” film fab.
23.05 „Informacje kulturalne”
23.30 „Nie igra się z miłością”
01.00 „Bliscy” film krótkom.

7.00, 23.05 Polonia 24
7.30 „Pozyteczni.pl”
8.00 „Co dalej?”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
(11.35 „Panorama”)
12.10 „INFO V4+”
12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „Młody Piłsudski”
15.00 „Giganci historii”
16.00 Wiadomości
16.15 „Alfabet Andrzeja Dobosza”
16.35 „Przyjaciele Misia i Margolci”
17.00 S. „Leśniczówka”
18.00 Teleexpress
18.20 „Studio Wschód”
18.55 „Nad Niemnem”
19.10 „Studio Lwów”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.45 „Czym żyje świat”
20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
20.30 Wiadomości
21.20 S. „Ojciec Mateusz”
23.35 „Jak istnieje Świat. O Romanie Ingardenie” film dok.

00.55 S. „Leśniczówka”

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek.
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
10.40 Plan dnia
11.30 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór
19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura)
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Nie da się ukryć”
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
00.00 Info Wieczór
00.30 „W akcji”

HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
7.00 „Informacje kulturalne”
7.15 „Było, nie minęło”
7.40 „Flesz historii”
7.55 S. „Pogranicze w ogniu”
8.55 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”
9.15 „Podróże z historią”
9.45 „Był taki dzień”
9.50 „Marzyciele”
10.15 S. „Karino”
10.40 „Tata, a Marcin powiedział...”
10.50 „Był taki dzień”
10.50 „Dzika Polska”
11.20 „Korona Gór Polski”
11.45 „Jak istnieje Świat. O Romanie Ingardenie” film dok.
12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”
13.15 s. „Przedwiośnie”
14.00 S. dok. „Wszystkie kolory

świata”
14.50 „Traperzy, którzy zbudowali Amerykę”
16.10 „Był taki dzień”
16.15 „Giganci historii”
17.20 S. „Bodo”
18.15 S. „Pogranicze w ogniu”
19.10 „Było, nie minęło”
19.35 „Oblicza wojny”
20.05 Informacje kulturalne
20.20 S. „Korona królów”
20.45 „Prawnik w czasach bezprawia” film dok.
21.40 S. dok. „Persowie. Historia Iranu”
22.30 „Z wieszaka historii”
23.00 S. dok. „Amur największa rzeka Azji”
23.55 „Lena na Bałkanach”

6.00 Film dok.
6.45 „Brat naszego Boga” spektakl
8.00 „Stara i Nowa Bazylika Świętego Piotra” film dok.
8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „...być dobrym jak chleb...” film dok.
10.00 „Papież Polak do rodaków”
10.45 Film anim.
11.00 Informacje dnia
11.15 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
11.45 „Zew natury”
12.05 „Mocni w wierze”
12.35, 20.25 Święty na każdy dzień
12.40 „Ma się rozumieć”
12.50 „Słowo życia”
13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 „Mali Bracia Ubogich”

film dok.
14.15 Muzyczne chwile
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
15.30 Film dok.
16.35 „Sybiraczka” reportaż
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Jestem mamą”
17.25 „Przyroda w Obiektywie”
17.40 „GRH Żandarmeria”
18.10 „Prosto o gospodarce”
18.30 „Zostań żołnierzem RP”
18.45 Muzyczne chwile
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.30 „Każdy maluch to potrafi”
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzna”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 „Wędrowiec Polski”
23.30 Film dok.
23.55 „W kolorze płomienia” film dok.
00.40 „Drzwi do lasu”

5.00, 13.00, 20.00 Fani czterech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00 Morze złota
11.00 Łowcy staroci
14.00 Morze złota
17.00 Skarby z szopy
17.30 Walka o bagaż
18.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
21.00 Gorączka złota
22.00 Klan z Alaski
23.00 Parker na złotym szlaku
00.00 Łowcy staroci

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Moda na rodzinę
8.20	Nad Niemnem
8.40	Dziki serce
9.20	Zwierzaki Czytaki
9.35	Odlotowe opowieści
10.05	Gra słów. Krzyżówka
10.25	Słownik polsko@polski
10.50	Z Historią na Ty
11.10	Dobre Historie
12.40	Dzieła arcydzieła
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Kulinarne wędrówki
13.00	Info Wilno
13.05	Całkiem niezła historia
13.15	Polacy Światu
13.25	Podróże Małej i Dużej
13.50	Va Banque
14.40	Gra Warszawa
15.05	S. „Rodzinka.pl”
15.30	Jak to działa
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Warto kochać”
17.05	S. „Klan”
17.30	Detektyw Literka
17.45	Zwierzaki Czytaki
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dwie strony medalu”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	Goodbye Soviet Union
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Na sygnale”
23.50	Info Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości

8.55	S. „Telefon alarmowy”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „Niewidzialny Iran”
13.00	(Nie)emigranci
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Dokąd dalej?
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Język litewski
21.30	Litwa mówi, że...
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Wikingowie”
23.45	S. „Alpejscy detektywi”
00.30	Okno na władzę
LRT PLUS	
6.00	S. „Laboratorium Dextera”
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
6.50	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Będzie wszystko
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Szeszki na 20
21.00	S. „Poważne sprawy”
21.30	Wiadomości
22.30	„Mad Max: Na drodze gniewu” film fab.
00.50	S. „Czarna lista”

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	(Nie)emigranci
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Zbliżenie
8.30	Wiara i życie
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Jesteśmy z Ukrainy
12.00	W sercu Litwin
13.00	Fenomen Tymczasowej Stolicy
13.30	Euromaxx
14.00	„In memoriam Vidmantas Bartulis” koncert
15.05	„Wilno 700. Muzyczna podróż w czasie” koncert
15.35	„Przypomnijmy
15.50	Ostatni ślad
16.35	7 dni Kowna
17.05	S. dok. „Wewnątrz Metropolitan Museum of Art”
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	„Nauka magii”
18.55	Koszykówka. Puchar Europy. „7bet-Lietkabelis” – „Umana Reyer”
21.00	„Brahms trio”. koncert
22.45	S. dok. „Granice”
23.45	Euromaxx
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
LRT PLUS	
6.00	Seriale anim.
7.45	Pod prąd
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00	S. „Grzeszna kraina”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	„Show dobrego wieczoru”
21.00	S. „Moimi

oczami”	
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Szpieg, który mnie rzucił” komedia
00.55	S. „Chicago Fire”
BTW	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Policja wodna”
9.25, 15.55	S. „Pies”
10.35, 18.30	S. „CSI kryminaliści”
11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Policja wodna”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Mentalista”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Amerykanin” film fab.
23.10	„Strefa zrzutu” film fab.
LITWENSKA rytas.tv	
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”
7.30	S. dok. „Azja 3600”
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Tajemnice”
12.00	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
12.30	Pod kątem 180 stopni
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Przypadki paranormalne 911”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Pytanko
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
21.25	S. „Tajemnice”

22.30	Reporter
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
LITWENSKA	
5.40	S. „Przekleci”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Gwiazdy lombardu”
9.00	„Na jednym końcu haczyk”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Jedyny mężczyzna na Ziemi”
13.00	„Masterchef”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Ostatni prawdziwy mężczyzna”
21.00	S. „Wojny gangów”
22.00	„W domu innego” dramat
00.15	S. „Bosch”
LITWENSKA	
6.00	S. „Nieśmiertelnik”
7.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Kadin”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00	S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieńmy się żonami”
17.00	„Rodzinne melodramaty”
18.00	S. „Nieśmiertelnik”
19.00	S. „Moje życie to mordęga”
21.00	„Purpurowe rzeki” detektyw
01.15	S. „Spirala”

TVP 1

6.15 S. „Przysięga”
 7.05 S. „Wspaniałe stulecie”
 8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
 8.30 „Rodzinny ekspres”
 9.00 Wiadomości
 9.10 „Kwadrans polityczny”
 9.25 „Informacje kulturalne”
 9.40 S. „Ranczo”
 10.40 S. „Komisarz Alex”
 11.40 S. „Ojciec Mateusz”
 12.30 S. „Leśniczówka”
 13.00 Wiadomości
 13.10 „Agrobiznes”
 13.40 „Rok w ogrodzie Extra”
 13.55 „Najpiękniejsze wyspy świata”
 15.00 S. „Wspaniałe stulecie”
 16.00 Wiadomości
 16.20, 21.15 „ALARM!”
 16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
 17.05 S. „Przysięga”
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Jaka to melodia?”
 18.55 S. „Klan”
 19.20 S. „Leśniczówka”
 20.00 „Jeden z dziesięciu”
 20.30 Wiadomości
 21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 22.05 „Michael Clayton” dramat
 00.15 „Antybohater” film dok.

TVP KULTURA

8.00 „Muzyczne poranki”
 8.30 „Co dalej?”
 9.00 „Res Poloniae”
 9.35 „Lew w ziemie” dramat
 12.00 S. „Blisko, coraz bliżej”
 13.25 „Harry Gruyaert - fotograf” film dok.
 14.55 „Kapitan z

„Oriona” dramat
 16.40 S. „Pod jednym dachem”
 17.45 „Księga Przestrzeni”
 18.20 „Którędy po sztukę”
 18.35 „Świat cyrku” film obycz.
 21.00 „Kobieta idzie na wojnę” film fab.
 22.55 „Informacje kulturalne”
 23.15 „Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat”
 00.00 „Nasz wehikuł czasu” film dok.

TVP POLONIA

7.00, 23.05 „Polonia 24”
 7.30 „Australia Express”
 7.45 „Powroty”
 8.00 „Qulszoł”
 8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
 12.10 „Studio Lwów”
 12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
 13.00 Wiadomości
 13.15 S. „Ojciec Mateusz”
 15.00 „Jak istnieje Świat. O Romanie Ingardenie” film dok.
 16.00 „Wiadomości”
 16.20 S. anim. „Agatka”
 16.30 S. anim. „Agi Bagi”
 16.40 „Nela Mała Reporterka”
 17.00 S. „Leśniczówka”
 18.00 Teleexpress
 18.20 „Polski sport na Zaalziu” film dok.
 18.55 „Kierunek Zachód”
 19.10 „Magazyn z Wysp”
 19.30 „Informacje kulturalne”
 19.45 „Czym żyje świat”
 20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
 20.30 Wiadomości
 21.20 S. „Blondynka”
 23.35 „Magazyn Ekspresu Reporterów”

TVP.INFO

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
 8.10 „Jedziemy”
 8.50 „Agrobiznes”
 9.00 „Jedziemy dalej”
 9.20 „Minęła 8.”
 10.10 „Minęła 9.”
 10.40 Plan dnia
 11.30 Serwis Info Dzień
 13.00 Info Raport
 14.30 Serwis Info Dzień
 16.30 Info Dzień (16.45 Info Kultura)
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Teleexpress Extra”
 18.30 „O co chodzi”
 19.00 Panorama
 19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór
 19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura)
 20.30 Wiadomości
 21.00 Gość Wiadomości
 21.15 „Minęła 20.”
 22.00 „Nie da się ukryć”
 22.50 „W tyle wizji”
 23.30 „W tyle wizji Extra”
 00.00 Info Wieczór
 00.30 „W akcji”

TVP HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
 7.00 „Informacje kulturalne”
 7.20 „Był taki dzień”
 8.00 S. „Pogranicze w ogniu”
 8.55 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”
 9.15 „Podróże z historią”
 9.45 „Marzyciele”
 10.05 „Był taki dzień”
 10.10 S. „Karino”
 10.35 „Tata, a Marcin powiedział...”
 10.45 „Był taki dzień”
 10.50 „Dzika Polska”
 11.20 „Prawnik w czasach bezprawia” film dok.
 12.15 „Oblicza wojny”
 12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”
 13.15 S. „Przedwiośnie”

14.05 Film dok.
 15.05 „Życie ukryte w jeziorze”
 15.55 Giganci historii
 16.40 „Marzyciele”
 17.15 S. „Bodo”
 18.15 „Flesz historii extra”
 18.25 S. „Pogranicze w ogniu”
 19.15 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”
 19.20 „Nie taka prosta historia”
 20.00 Informacje kulturalne
 20.15 „Był taki dzień”
 20.15 S. „Korona królów”
 20.40 „Towarzysze sekretarze oraz inni dygnitarze”
 21.05 Film dok.
 22.05 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
 22.55 S. „Młody Piłsudski”
 23.30 „Germinal” film fab.

TRWA

6.35 „Tam, gdzie Bóg płacze”
 7.00 „Filmowe życiorysy”
 8.10 „Uwięziony prymas” film dok.
 8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
 9.00 Informacje dnia
 9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
 9.35 „Każdy maluch to potrafi”
 9.50 „Słowo życia”
 10.00, 20.30 S. anim.
 10.30 „Sanktuarium polskie”
 10.50, 20.25 Święty na każdy dzień
 10.55 Muzyczne chwile
 11.00 Audiencja generalna papieża Franciszka w Watykanie
 12.00 „Aktywna zima”
 12.25 „Jestem mamą”
 12.40 „Prosto o gospodarce”
 13.00, 19.00 Modlitwa Anioła Pańskiego
 13.03 Informacje dnia

13.20 „Karol de Foucauld” film dok.
 14.15 Muzyczne chwile
 14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
 15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
 15.30 S. dok. „Bądź wielki przed Bogiem”
 16.10 „Polonia” reportaż
 16.40 Film anim.
 16.50 „Ma się rozumieć”
 17.00 Informacje dnia
 17.10 „Na zdrowie”
 17.30 S. dok. „Tajemnice Watykanu”
 18.00 „Po stronie prawdy”
 18.50 Muzyczne chwile
 19.05 Informacje dnia
 19.15 „Rozmowy niedokończone”
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 „Myśląc Ojczyzna”
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 23.00 „To nic takiego” film dok.
 00.15 „Augustianie - wiara i prawda” film dok.

Discovery CHANNEL

5.00 Fani czterech kótek
 9.00 Jak to jest zrobione?
 10.00 Skarby z szopy
 10.30 Walka o bagaż
 11.00 Morze złota
 12.00 Łowcy staroci
 13.00 Fani czterech kótek
 17.00 Skarby z szopy
 17.30 Walka o bagaż
 18.00 Łowcy staroci
 19.00 Jak to jest zrobione?
 19.30 Jak to działa?
 20.00 Fani czterech kótek
 21.00 Hotrod wg Kindiga
 22.00 Łowcy klasyków
 23.00 Gwiazdorskie fury
 00.00 Łowcy staroci

Reżyseria Edward Kiejzik
 Telewizyjna reżyseria Dariusz Pawelec
 Kierownik produkcji Mirosław Baraź
 Kierownik artystyczny Lila Kiejzik
 Scenografia Julija Ciurupa

TVP
WILNO

Kino centrum "PASAKA"
 (Pauple ul. 26)
 14 lutego godz. 19:00

WSTĘP Z ZAPROSZENIAMI
 REZERWACJA TEL.:
 +37065264608

SEAWOMIR MROŻEK

DOM NA GRANICY

Z napisami litewskimi.

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz

transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083 (Leon)

USŁUGI

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajobrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno.

Tel. 8 684 30 018

Muruję piece, piecyki. Remontuję stare. Niedrogo. Tel. 8 683 95 373

UAB „KLION” zatrudni

- Pracownika montowni opon samochodów osobowych
- Pracownika magazynu [skład] części samochodowych
- Ślusarza do remontu samochodów

Wynagrodzenie od 800 do 2000 euro

Miejsce pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A
 Inf. pod nr tel.: 8 685 04080,
 e-mail.: info@klion.lt

ELEPHAS
 polska księgarnia w Wilnie

ul. Naugarduko 76
 (Dom Kultury Polskiej)
 Tel. kom. +370 630 599 85
 info@elephas.lt
 www.elephas.lt

Książki, czasopisma, słowniki, encyklopedie.
 Muzyka, filmy i programy multimedialne.
 Prenumerata czasopism polskich z możliwością odbioru w księgarni.
 Karnety, zaproszenia i pocztówki w języku polskim.
 Zabawne gadżety z polskimi napisami, gry planszowe i edukacyjne.

Przyjmujemy zamówienia

Godziny pracy: I-V 10:00-18:00;
 VI od 1 czerwca do 1 września nie pracujemy

WYRUSZ W PODRÓŻ Z WIARĄ

Zapraszamy na Kurs Alpha, który jest szansą poznania i pogłębienia wiary chrześcijańskiej w przyjaznej atmosferze i przystępnej formie.

Cykl obejmuje 11 spotkań.

Początek 23 lutego 2023 roku o godz. 19:00, spotkania na żywo w Kościele Św. Ap. Filipa i Jakuba w Wilnie (ul. Vasario 16-osios 11).

Alpha weekend 31 marca - 2 kwietnia 2023 r.

Rejestracja: www.alfa.dominikonai.lt

Info: alfa.pl.dominikonai@gmail.com lub tel. 8 674 19173

ATRASK PASAULI
 KELIONIŲ AGENTŪRA

Biuro przemysłanych podróży

Informujemy, że zmienił się nasz adres.
 Teraz znajdziecie nas
 Viršuliškių 38, 1 piętro.

www.atraskpasauli.lt

W Polskę jedziemy – Gdańsk, Sopot (czwartek, godz. 11.20)

Cykl prezentujący ciekawe miejsca w Polsce okiem Krzysztofa Jaroszyńskiego, pisarza, satyryka, artysty kabaretowego. Program ma charakter przewodnika turystycznego, jednak z przymrużeniem oka. Tym razem prowadzący opowie o Gdańsku i Sopocie!

Kochankowie mojej mamy (piątek, godz. 21.00)

Głównymi bohaterami filmu są matka, syn oraz wspólna im obojgu potrzeba miłości. Ona jest kobietą o – oględnie mówiąc – niejasnej reputacji, bez stałej pracy i stałego mężczyzny. On – mimo że ma zaledwie 9 lat – wydaje się doroślejszy od swej rodzicielki. Gdy matka nie widzi, wylewa wódkę do zlewu, chowa klucz od szafki z lekami, a z nastaniem świtu pomaga przepędzić kaca. Choć wychowuje się w środowisku lokalnego marginesu, nie popada w nałogi i dobrze się uczy. Dopóki kobieta czuje, że syn pragnie jej miłości – wierzy, że jest jeszcze komuś naprawdę potrzebna. Bohaterka potrafi być delikatna i czuła, a zarazem przykra i wulgarna. Frymarczy swym ciałem, nieobce jej narkotyki i alkoholowe libacje, leki traktuje niemal jak żywność. Trudno jednak oprzeć się wrażeniu, że jest przede wszystkim kobietą zagubioną i samotną. Jej bujne życie erotyczno-uczuciowe to raczej wynik strachu i panicznego poszukiwania życiowej stabilizacji, aniżeli przejaw moralnego upadku czy „gorącego” temperamentu.

Moja krew (sobota, godz. 23.45)

Igor, młody, odnoszący sukcesy bokser zawodowy, podczas walki doznaje ciężkiej kontuzji. Jak na prawdziwego twardziela przystało szybko wychodzi ze szpitala i zaczyna normalne życie, ale wyrok lekarzy neurologów jest nieubłagany. O dalszym boksowaniu nie ma mowy, a co gorsza szanse powodzenia ewentualnej operacji wynoszą ok. 30%. Jeśli zaś zabieg się nie uda Igor, jak sam mówi, stanie się roślinką. Na to jednak nie zamierza się zgodzić, mimo że brak dalszej kuracji spowoduje rychłą śmierć.